

Agrárpiaci Jelentések

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XVII. évfolyam, 09. szám, 2014
2014. szeptember 19.

Megjelenik havonta

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
TEJPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai hírek.....	12
Tejpiaci adatok.....	13
Magyarországi piaci információk.....	19
Nemzetközi piaci információk.....	22
A tejtermelés és a tejfelvásárlás alakulása néhány országban.....	27
A tejtermékek határidős jegyzései.....	34

ÖSSZEFOGLALÓ

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 99,79 forint/kg volt 2014 augusztusában, 6 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 26. és 37. hét között 11 százalékkal esett, míg Hollandiában a 31. és a 35. hét között 4 százalékkal emelkedett. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 108,53 forint/kg volt 2014 augusztusában, egy év alatt 10 százalékkal csökkent és 9 százalékkal haladta meg a belpiaci árat.

Magyarországon a nyers tehéntej termelése 1712 millió liter, a nyers tehéntej felvásárlása 1230 millió liter volt 2013-ban. Magyarország nyerstejtermelése 3, Szlovákiáé 2,5 százalékkal csökkent, Ausztriáé és Lengyelorszáé stagnált, míg Csehorszáé 1, Németorszáé 2 százalékkal nőtt 2013-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Magyarországon a gazdasági szervezetek és az egyéni gazdaságok tejkiadását egyaránt 3 százalékkal csökkent ugyanabban az összehasonlításban. A gazdasági szervezetek adták a tejtermelés 76,5, az egyéni gazdaságok 23,5 százalékát.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek exportjának árbevétele 10 százalékkal, az import értéke 17 százalékkal nőtt 2014 első félévében az előző év azonos időszakához viszonyítva. A behozatal értéke 16 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt, értékben 2011 óta először romlott az előző év hasonló időszakához képest. A teljes nyerstej külpiaci értékesítése 3 százalékkal nőtt, míg a sajt és túróé 2 százalékkal csökkent. A sajt és túró importja 8 százalékkal, a félzsíros dobozos tejé 22 százalékkal nőtt egy év alatt.

TEJPIACI JELENTÉS

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 99,79 forint/kg volt 2014 augusztusában, 6 százalékkal haladta meg az egy évvel korábit. A nyerstej felvásárlása 12 százalékkal nőtt ugyanekkor. A fehérjeteralom 0,03, a zsírtartalom 0,05 százalékpontos javulása ellenére a nyerstej ára nem változott augusztusban a júliushoz képest.

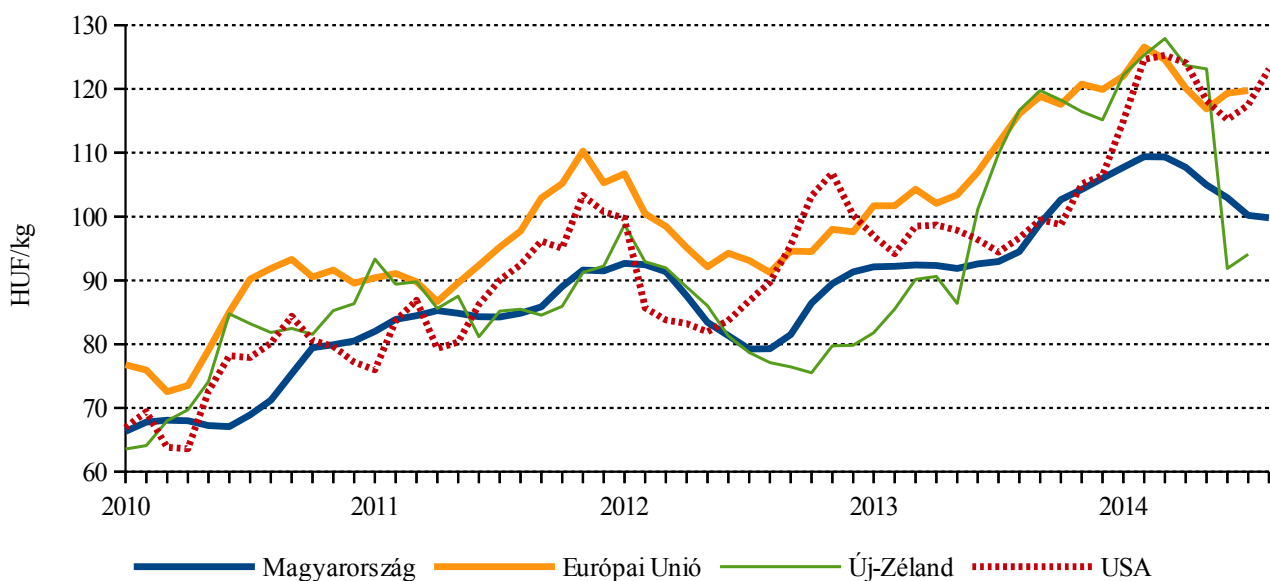
A nyerstej termelői ára Új-Zélandon 1 százalékkal emelkedett, az USA-ban stagnált, az Európai Unióban 1 százalékkal volt alacsonyabb júliusban a júniushoz viszonyítva. Az USA-ban, augusztusban a nyerstej ára 2 százalékkal nőtt egy hónap alatt.

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 26. és 37. hét között 11 százalékkal esett, míg Hollandiában a 31. és a 35. hét között 4 százalékkal emelkedett.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 108,53 forint/kg volt 2014 augusztusában, egy év alatt 10 százalékkal csökkent és 9 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. A teljes nyerstej kivitele 14 százalékkal, ezen belül a feldolgozóké 93 százalékkal nőtt, ugyanakkor a termelők és a kereskedők 13 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak a vizsgált időszakban.

A tehéntúró és a tejföl feldolgozó értékesítési ára egyaránt 7 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 6,5 százalékkal emelkedett, míg a Trappista sajté 2 százalékkal mérséklődött 2014 augusztusában az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a pasztörözött 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej fogyasztói ára 7 százalékkal, a Trappista tömbsajté 6 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban.

1. ábra: A nyerstej termelői árának alakulása a világon

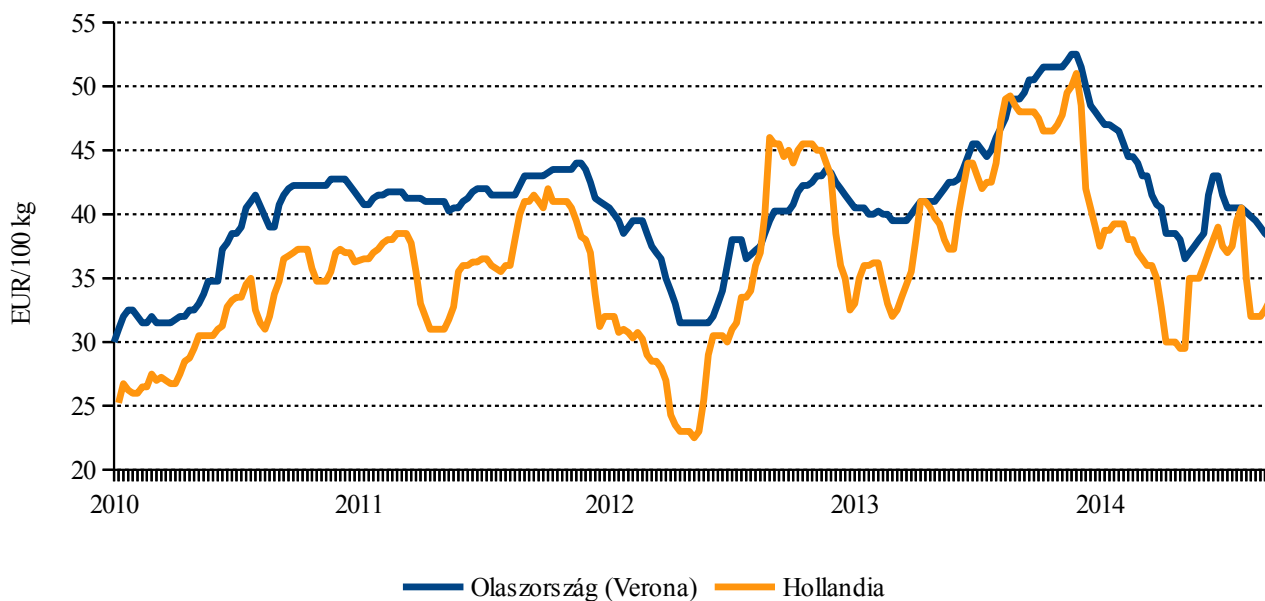

Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

Hollandiában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalékos zsírtartalomra vonatkozóan 38,15 euró/100 kg volt a 37. héten. Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára szeptember 15-én áfa nélkül, szállítási költséggel 38,15 euró/100 kg, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalékos zsírtartalmú nyerstejé

36,25 euró/100 kg, a fölözötté 22,5 euró/100 kg volt. Olaszországban, Lodi városában ugyanekkor a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 37,25 euró/100 kg, a 3,6 százalékos zsírtartalmú Franciaországból származó nyerstejé 35,5 euró/100 kg, a Németországból származóé 37 euró/100 kg, a fölözötté 22 euró/100 kg volt.

2. ábra: A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában

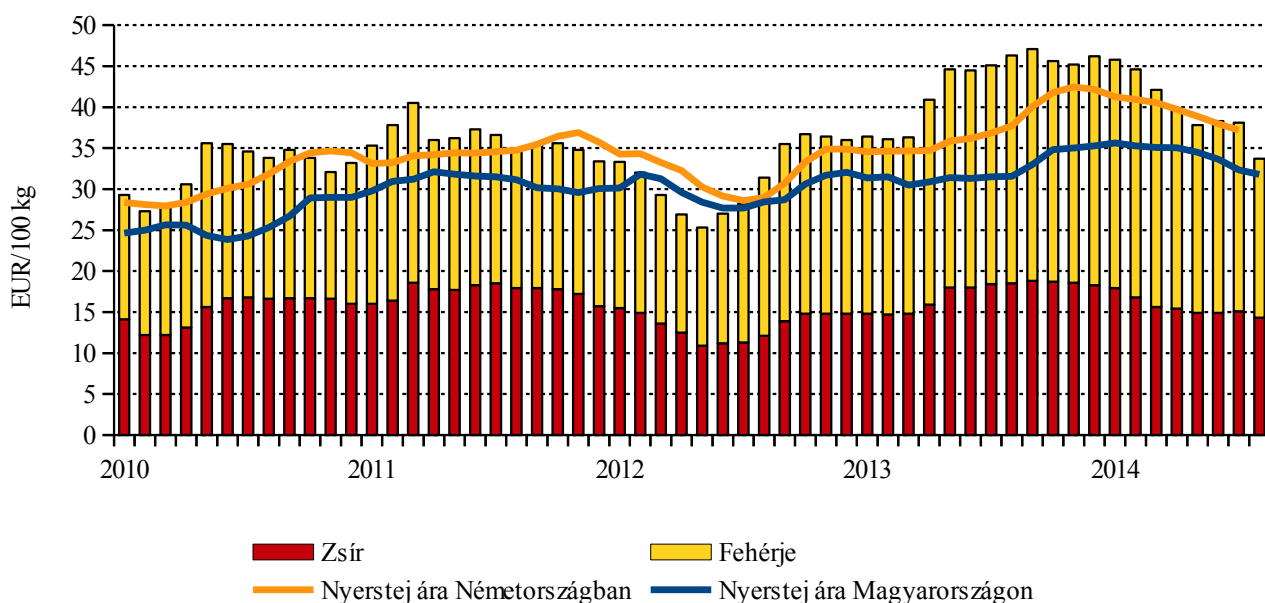

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (ife) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a

hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpor jegyzései alapján határoznak meg. A zsírárték 5 százalékkal, a fehérjeérték 16 százalékkal csökkent, így az alapanyagérték 11 százalékkal volt alacsonyabb augusztusban az előző havihoz képest.

3. ábra: A nyerstej alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon

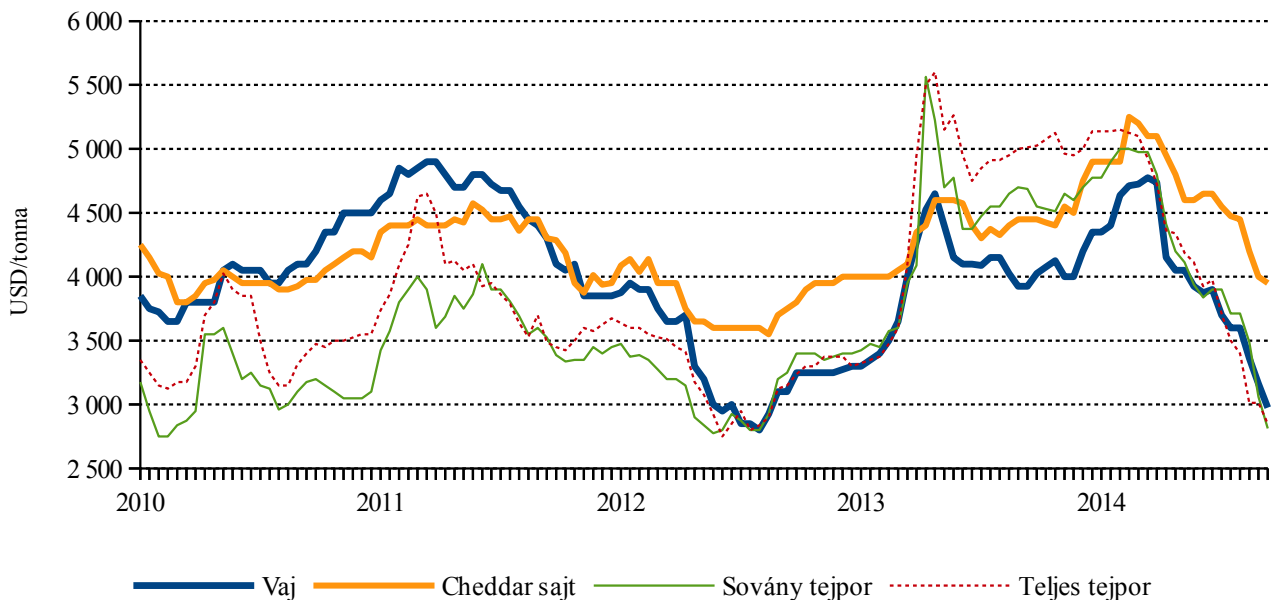

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

A világpiacon a teljes és a sovány tejpör értékesítési ára (FOB Óceánia) a 37. héten a 7. hetinél egyaránt 44 százalékkal, a Cheddar sajt 25 százalékkal, az öm-

lesztett vajé a 11. hetinél 38 százalékkal volt alacsonyabb.

4. ábra: A tejtermékek világpiaci (Óceánia) értékesítési ára

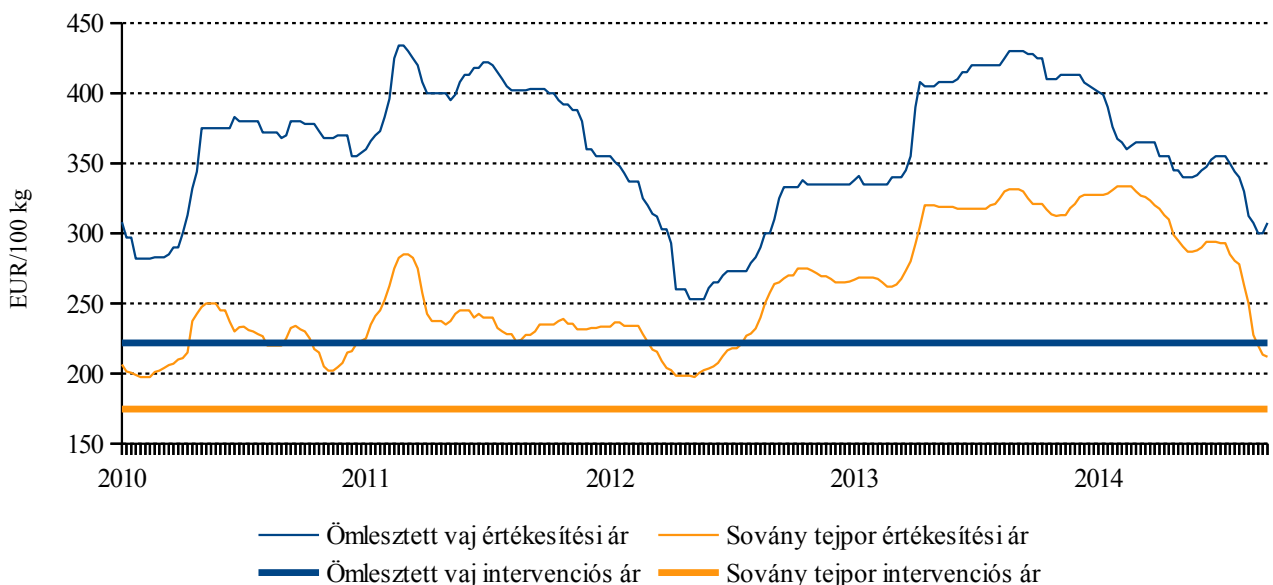

Forrás: USDA

Németországban az ömlesztett vaj ára 2014 37. hetén 13 százalékkal, a sovány tejpöré 28 százalékkal esett a 26. hetihez képest. A kempteni árutőzsdén a 25 kg kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 307,5 euró/100 kg, a 25 kg kiszerelésű zsákos, élelme-

zési célú (intervenciós minőségű) sovány tejpöré 212 euró/100 kg volt. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 39 százalékkal, a sovány tejpöré 21 százalékkal volt magasabb a vizsgált héten.

5. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpör értékesítési és intervenciós ára Németországban

Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

Az Európai Unióban a legtöbb szarvasmarha-számlálás a hazaival ellentétben nem három (tejelő, hús, kettős), hanem csak kettős hasznosítási formát (tejelő, hús) különít el. Az összehasonlíthatóság érdekében a tejelő és a kettős hasznosítású tehenek számát összeadtuk Magyarországon 4 százalékkal, Ausztriában és Németországban egyaránt 2 százalékkal

nőtt, Csehországban stagnált, míg Lengyelországban 1 százalékkal csökkent a tejelő és kettős hasznosítású tehenek száma 2014 közepén az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Németországban a magyarországi állomány csaknem tizenhétszeresét, Lengyelországban a kilencszeresét, Ausztriában a kétszeresét, Csehországban a másfélszeresét tartották az idei év közepén.

1. táblázat: **Néhány tagország tej- és kettős hasznosítású tehenállománya év közepén**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	ezer egyed										
Németország	4 285	4 236	4 081	4 071	4 218	4 205	4 183	4 185	4 191	4 223	4 311
Lengyelország	2 770	2 751	2 775	2 727	2 733	2 606	2 538	2 473	2 441	2 356	2 309
Ausztria	543	541	535	528	527	533	535	532	529	524	534
Csehország	437	433	424	411	404	401	380	376	372	373	373
Magyarország	311	303	275	268	263	259	245	255	259	245	255

Forrás: KSH, CZSO, Statistik Austria, GUS, BLE-BMELV

A Magyarországon tartott tehenek tejhozama nemzetközi összehasonlításban jónak tekinthető. Magyarországon egy tehén 6904 liter tejet adott 2013-ban. A tejhozam a magyarországihoz képest Csehországban 8 százalékkal, Németországban 3 százalékkal jobb, Szlovákiában 8 százalékkal, Ausztriában 9 százalékkal, Lengyel-

országban 18 százalékkal gyengébb volt. Szlovákiában 4 százalékkal, Lengyelországban 3 százalékkal, Csehországban és Ausztriában 1 százalékkal emelkedett, Németországban és Magyarországon stagnált a tejhozam 2013-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

2. táblázat: **A tejhozam alakulása a környező országokban**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	liter/tehen/év									
Csehország	6 006	6 254	6 370	6 548	6 776	6 870	6 904	7 128	7 433	7 443
Németország	6 398	6 636	6 705	6 747	6 579	6 800	6 880	7 030	7 110	7 139
Magyarország	5 970	6 260	6 506	6 693	6 788	6 661	6 696	6 670	6 922	6 904
Szlovákia	5 083	5 380	5 505	5 778	5 849	5 602	5 692	5 773	6 112	6 334
Ausztria	5 634	5 615	5 732	5 823	5 883	5 892	5 923	6 046	6 232	6 273
Lengyelország	4 082	4 147	4 200	4 292	4 351	4 455	4 487	4 618	4 845	4 978

Forrás: KSH, CZSO, SUSR, BLE, Statistik Austria, GUS

Magyarországon a nyers tehéntej termelése 1712 millió liter volt 2013-ban, ehhez képest Németorszáé a tizennyolcszorosa, Lengyelorszáé a hétszerese, Ausztriáé 92,5 százalékkal, Csehorszáé 62 százalékkal több, míg Szlovákiáé 47 százalékkal kevesebb volt. Magyarország nyerstejtermelése 3, Szlovákiáé 2,5 százalékkal csökkent, Ausztriáé és Lengyelorszáé stagnált,

míg Csehorszáé 1, Németorszáé 2 százalékkal nőtt 2013-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Magyarországon a gazdasági szervezetek és az egyéni gazdaságok tejkibocsátása egyaránt 3 százalékkal csökkent ugyanebben az összehasonlításban. A gazdasági szervezetek adták a tejtermelés 76,5, az egyéni gazdaságok 23,5 százalékát.

3. táblázat: A nyers tehéntej termelése a környező országokban

	millió liter									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Németország	27 426	27 628	27 183	27 579	27 825	28 352	28 770	29 457	29 795	30 464
Lengyelország	11 477	11 575	11 633	11 744	12 063	12 085	11 921	12 052	12 299	12 348
Ausztria	3 046	3 023	3 055	3 064	3 103	3 136	3 163	3 211	3 284	3 295
Csehország	2 602	2 739	2 694	2 684	2 728	2 708	2 612	2 664	2 741	2 775
Magyarország	1 845	1 878	1 796	1 794	1 792	1 712	1 641	1 668	1 765	1 712
Ebből: Gazdasági szervezet	-	1 425	1 375	1 386	1 413	1 348	1 287	1 273	1 351	1 310
Egyéni gazdaság	-	453	421	408	379	364	354	394	414	402
Szlovákia	1 047	1 068	1 060	1 043	1 026	929	891	901	931	907

Forrás: KSH, CZSO, SUSR, BLE, Statistik Austria, GUS

Az Eurostat adatai szerint Magyarország az Európai Unió nyers tehéntej felvásárlásának mennyiségéből 1, az újonnan csatlakozott tagországokéból 3 százalékkal részesedett 2013-ban. Az Európai Unióban a nyerstej felvásárlása 1, a régi tagországokban 2 százalékkal nőtt, míg az újonnan csatlakozó tagországokban 1 százalékkal csökkent 2013-ban az előző évihez viszonyítva. Magyarországon a nyers tehéntej felvásárlása 1230 millió liter volt 2013-ban. Lengyelországban a nyerstej felvá-

sárlása 1 százalékkal nőtt, míg Ausztriában 1 százalékkal, Szlovákiában, Csehországban egyaránt 3 százalékkal, Magyarországon 5 százalékkal csökkent. Németországban a felvásárlás 97, Szlovákiában 88,5, Ausztriában 86,5, Csehországban 84, Lengyelországban 78, Magyarországon 72 százalékát tette ki a tejtermelésnek tavaly. Magyarországon a termelésnél lényegesen alacsonyabb felvásárlást a termelők nyerstej kivitele és a közvetlen értékesítés magas szintje okozta.

4. táblázat: A nyers tehéntej felvásárlása a környező országokban

	millió liter									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Németország	26 589	26 861	26 374	26 818	27 002	27 784	28 229	28 901	28 856	29 435
Lengyelország	7 769	8 584	8 419	8 380	8 686	8 878	8 761	9 043	9 584	9 643
Ausztria	2 541	2 545	2 596	2 584	2 637	2 631	2 700	2 821	2 878	2 848
Csehország	2 496	2 476	2 330	2 390	2 369	2 292	2 251	2 304	2 382	2 320
Magyarország	1 495	1 490	1 259	1 393	1 430	1 278	1 139	1 233	1 299	1 230
Szlovákia	910	940	934	936	918	828	777	788	827	803

Forrás: KSH, CZSO, APA-VUEPP, BLE, Statistik Austria, GUS

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek exportjának árbevétele 10 százalékkal, az import értéke 17 százalékkal nőtt 2014 első félévében az előző év azonos időszakához viszonyítva. A behozatal értéke 16 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt, értékben 2011 óta először romlott az előző év hasonló időszakához képest.

A nyerstej kivitele huszonötszöröse volt a behozatalnak. A nyerstej exportjának 86 százalékát a teljes, 10 százalékát a főlözött, 4 százalékát a félzsíros tej tette ki. A teljes nyerstej külpiazi értékesítése 3 százalékkal nőtt, míg a főlözötté 30, a félzsírosé 45 százalékkal csökkent. A teljes nyerstej 27 százaléka Olaszországba, 17 százaléka Romániába, 15 százaléka Horvátországba, 14 százaléka Szlovákiába került. A főlözött nyerstej 35 százalékát Olaszországba, 24 százalékát Horvátországba szállítottuk.

A sajt és túró behozatala kétszerese volt a kivitelnek. A sajt és túró exportja 2 százalékkal csökkent, míg importja 8 százalékkal emelkedett. Az import több mint fele Németországból származott. Az export negyede Olaszországba, 17 százaléka Libanonba, 11 százaléka Romániába, 10 százaléka Szaúd-Arábiába irányult.

A sajtgyártás melléktermékeként keletkező tejsavó kivitele ötszöröse volt a behozatalnak. Az import 58, az export 3 százalékkal nőtt 2014 első hat hónapjában az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az export 26 százaléka Romániába, 21 százaléka Koszovóba, 20 százaléka Bosznia-Hercegovinába irányult.

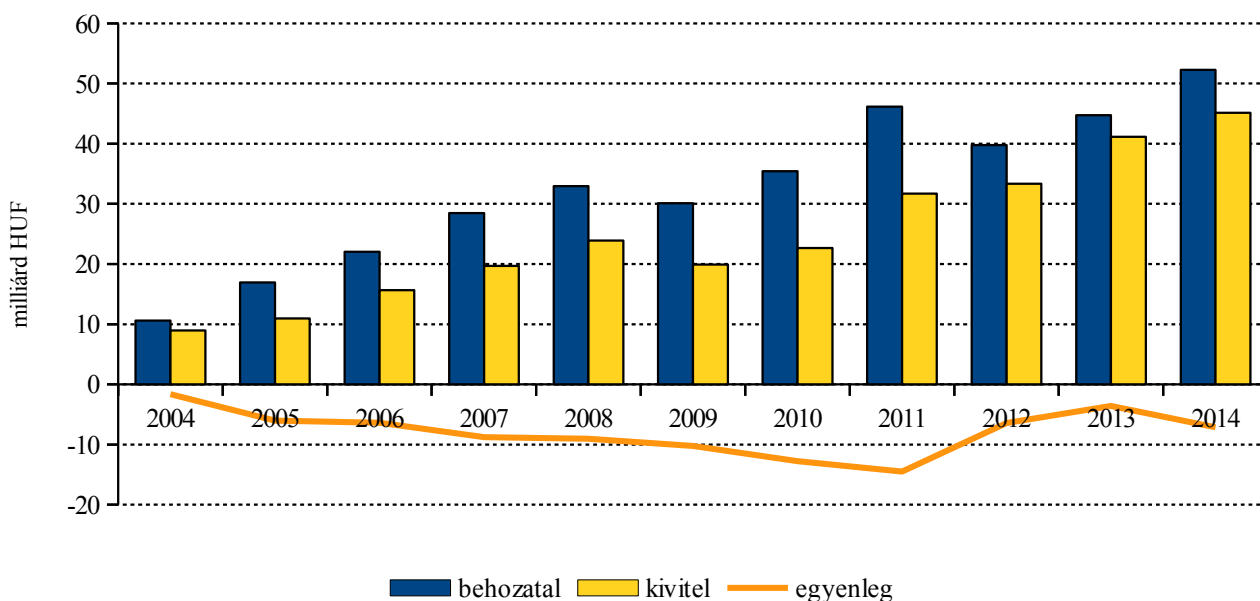
A dobozos tej behozatala kétszerese volt a kivitelnek. A beszállított mennyiség 89 százalékát a félzsíros, 8 százalékát a teljes, 3 százalékát a főlözött tej tette ki. A főlözött dobozos tej importja a négyszeresére, a félzsírosé 22 százalékkal nőtt, míg a teljesé 23 százalékkal csökkent egy év alatt. A félzsíros tej háromnegyede Szlovákiából, negyede Csehországból származott. A dobozos tej exportjának 40 százalékát a félzsíros, 38 százalékát a főlözött, 22 százalékát a teljes tej adta. A dobozos teljes tej kivitele 23 százalékkal bővült, a főlözötté 5 százalékkal, a félzsírosé a felére csökkent a megfigyelt időszakban. A félzsíros tej szinte teljes mennyiségét Romániába szállítottuk.

A tejpor és a tejszín importja tizennégyszerese volt a kivitelnek. A behozatal 14 százalékkal csökkent, míg az export négyszeresére nőtt egy év alatt. Az import 38 százaléka Franciaországból származott.

A savanyított tejtermékek behozatala hétszerese volt a kivitelnek. Az import 5,5 százalékkal, az export 19 százalékkal csökkent egy év alatt. Az import csaknem fele Németországból, harmada Lengyelországból származott. A kivitel kétharmada Romániába irányult.

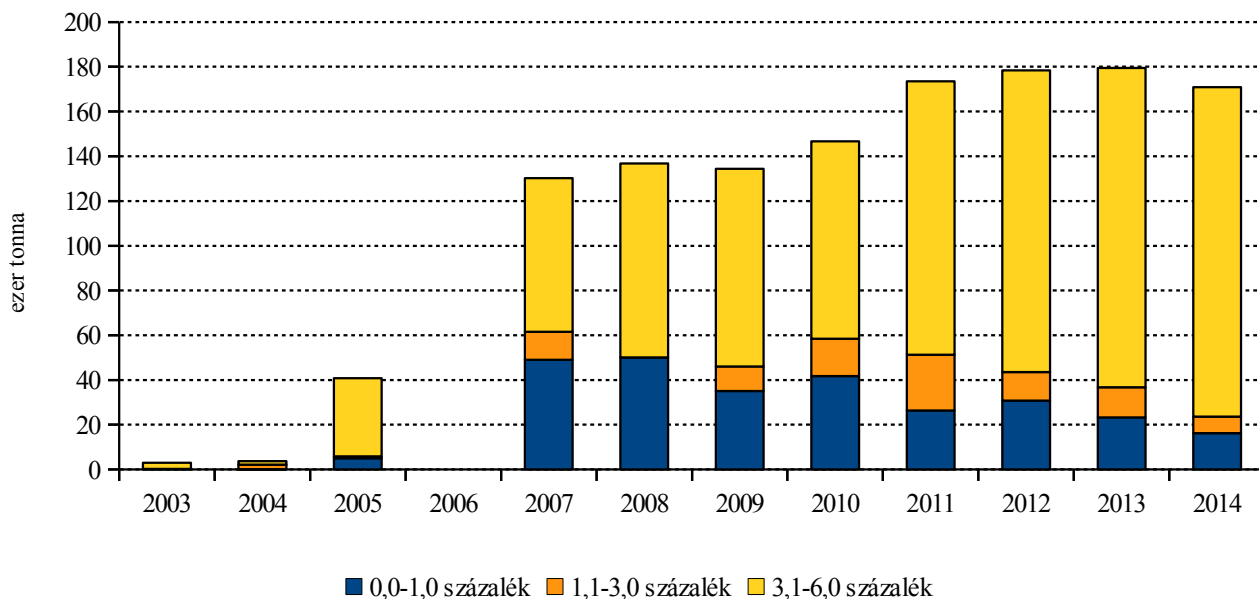
A vaj és vajkrém behozatala tízszerese volt a kivitelnek. Az import 21 százalékkal nőtt, míg az export 36 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban. A szállítás harmada Németországból, 16 százaléka Hollandiából, 15 százaléka Szlovákiából, 14 százaléka Lengyelországból származott.

6. ábra: A tej és tejtermékek külkereskedelmének egyenlege Magyarországon (I. félév)

Forrás: KSH

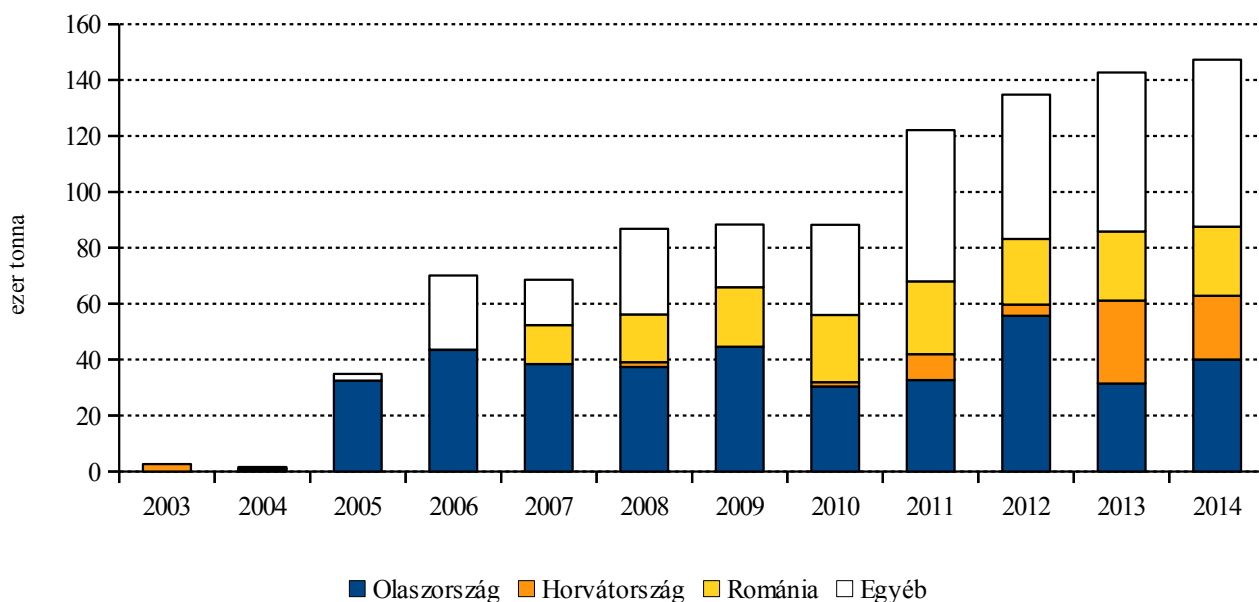
7. ábra: A nyerstej kivitele zsírtartalom szerint Magyarországon (I. félév)

Megjegyzés: A 2006. év adata az egyedi adatok védelme miatt nem publikálható.

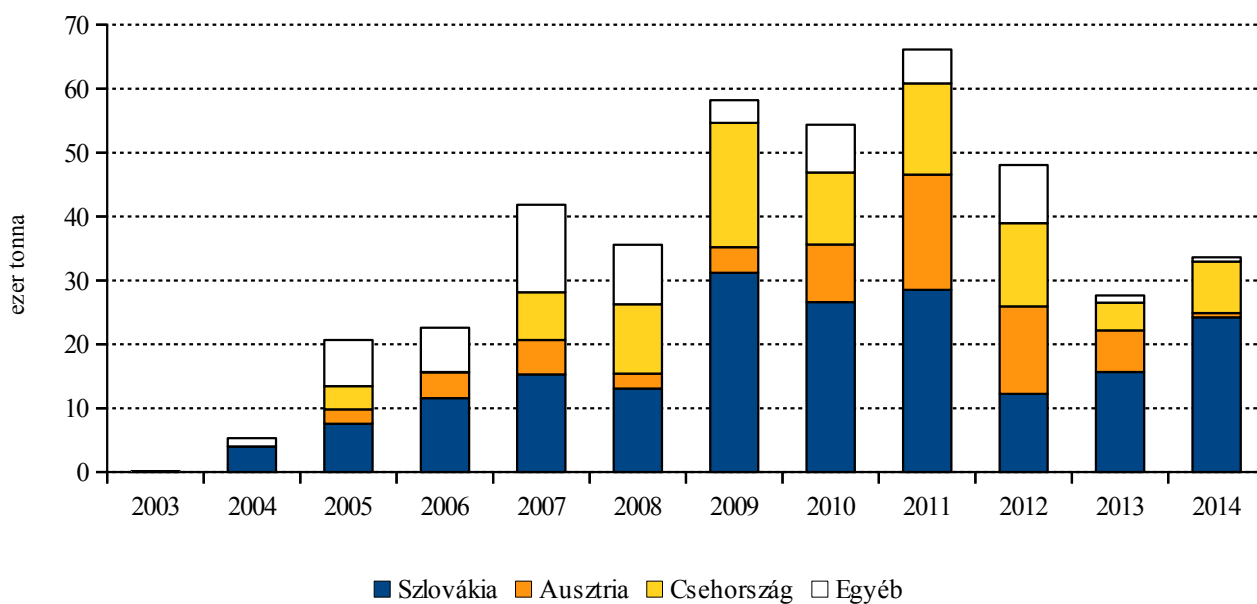
Forrás: KSH

8. ábra: A teljes (3,1-6,0 százalékos zsír) nyerstej kivitele célország szerint Magyarországon (I. félév)

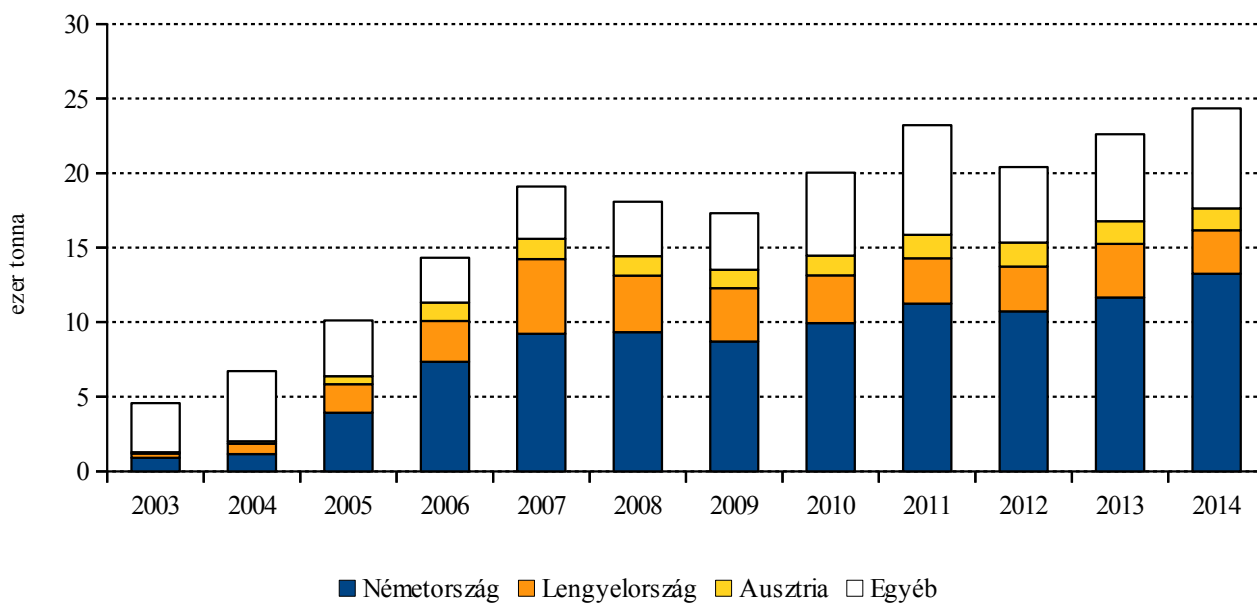
Forrás: KSH

9. ábra: A félzsíros (1,1-3,0 százalék zsír) dobozos tej behozatala származási ország szerint Magyarországon (I. félév)

Forrás: KSH

10. ábra: A sajt és túró behozatala származási ország szerint Magyarországon (I. félév)

Forrás: KSH

Agrárpolitikai hírek

- Az 1487/2014. (VIII. 28.) kormányhatározat szerint az egységes területalapú támogatás összegéhez kötött támogatáscsökkentés gazdálkodókra gyakorolt hatásainak ellentételezése érdekében a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás vonatkozásában 2017-2020 között évenként 8 milliárd forint, a versenyképesség javítására az állattenyésztési ágazatokban művellet vonatkozásában 2015-2020 között évenként 3 milliárd forint összeget terveznek.
- Az agrártermékekre vonatkozó oroszországi embargó hatásainak enyhítése érdekében egyes tejtermékek esetében az Európai Bizottság magántárolási támogatást nyújt az év végéig a készlet raktározásához. Az Európai Bizottság 947/2014/EU végrehajtási rendelete (szeptember 4.) szerint a vaj magántárolási átalány (fix költségre vonatkozó) támogatásának nagysága 18,93 euró/tonna, a szerződéses tárolásé (hűtve történő tárolás és egyéb költségek fedezésére szánt összeg) 0,28 euró/tonna/nap. Az Európai Bizottság 948/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. szeptember 4.) alapján a sovány tejpor magántárolási átalány támogatásának nagysága 8,86 euró/tonna, a szerződéses tárolásé 0,16 euró/tonna/nap. A Bizottság 950/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. szeptember 4.) szerint a maximálisan elhelyezhető sajtok mennyiségét 155 ezer tonnában korlátozták. A sajtok átalánytámogatásának nagysága 15,57 euró/tonna, a szerződéses tárolásé 0,4 euró/tonna/nap. A Bizottság ezen felül a 949/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. szeptember 4.)

alapján a vaj és a sovány tejpor intervenciós felvásárlását is meghosszabbítja az év végéig.

- A Deutsches Milchkontor (DMK) és az Arla Foods tejfeldolgozók új nordhackstedti Arnoco vegyesvállalata megkezdte a szomszédos sajtüzem tejsavójának tejsavókoncentrátummá történő feldolgozásának próbaüzemét. A próbaüzem után a létesítmény a teljes kapacitáskihasználtságot ősszel éri el. Emellett csecsemőtápszerhez laktózt is gyártanak.
- Az Egyesült Államokban a tejtermelők szeptember másodikától részt vehetnek a 2014. évi mezőgazdasági törvény részeként elfogadott „*Dairy Margin Protection*” és „*Dairy Production Donation*” programokban. A „*Dairy Margin Protection*” program keretében a tejhasznú tehéntartóknak garantálják a 4-8 USD/cwt (8,82-17,64 USD/100 kg) bruttó árbevételt, ami az árbevétel és a takarmányköltségek különbségeként adódik. A programban való részvételhez a tejtermelőknek 4 millió lbs (1,81 millió kg) alatt 0-0,475 USD/cwt (0-1,05 USD/100 kg), a fölött 0-1,36 USD/cwt (0-3 USD/100 kg) befizetése szükséges. Az új programmal a kormányzat hatékony biztonsági hálót hozott létre, így kezelni tudja azon gazdasági kockázatokat is, melyeket nem tud befolyásolni. A „*Dairy Product Donation*” program keretében amennyiben az árbevétel és a takarmányköltség különbségeként adódó bruttó árbevétel két egymást követő hónapban 4 USD/cwt (8,82 USD/100 kg) alá süllyed, a minisztérium köteles a piacot ideiglenes felvásárlásokkal tehermentesíteni. A tejtermékeket ezután jóléti szervezeteknek kell adniuk, amelyek azt szociálisan hátrányos helyzetű családok között osztják el.

Tejpiaci adatok

5. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)}**

	Körzetek ^{b)}			Országos				
	Alföld	Dunántúl	Észak-Magyarország	2013. VIII.	2014. VII.	2014. VIII.	2014. VIII./ 2013. VIII. (százalék)	2014. VIII./ 2014. VII. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	95,85	98,49	103,18	92,99	98,61	97,89	105,27	99,27
Felvásárlás (tonna)	31 783	47 768	6 871	77 153	88 603	86 421	112,01	97,54
Átlagár (HUF/kg)	98,40	100,45	101,71	94,50	100,17	99,79	105,60	99,63
Fehérje (százalék)	3,22	3,27	3,13	3,23	3,21	3,24	100,51	101,05
Zsír (százalék)	3,63	3,69	3,53	3,64	3,61	3,66	100,53	101,25

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik. ^{b)} A feldolgozó székhelye szerint.

Megjegyzés: Alföld: Észak-Alföldi régió, Dél-Alföldi régió, Dunántúl: Közép-Dunántúli régió, Nyugat-Dunántúli régió, Dél-Dunántúli régió, Észak-Magyarország: Budapest, Pest megye, Észak-Magyarországi régió
Forrás: AKI PÁIR

6. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)}**

	2013. VIII.	2014. VII.	2014. VIII.	2014. VIII./ 2013. VIII. (százalék)	2014. VIII./ 2014. VII. (százalék)
Mennyiség (tonna)	15 512	16 927	17 649	113,78	104,27
Átlagár (HUF/kg)	120,89	110,66	108,53	89,77	98,07
Fehérje (százalék)	3,27	3,22	3,21	98,14	99,48
Zsír (százalék)	3,72	3,71	3,67	98,50	98,70

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára

Termék megnevezése	2013. VIII.	2014. VII.	2014. VIII.	HUF/liter	
				2014. VIII./ 2013. VIII. (százalék)	2014. VIII./ 2014. VII. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	143,35	149,72	150,04	104,67	100,22
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	153,15	164,39	163,15	106,53	99,25
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	157,32	166,82	159,73	101,54	95,75
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	144,68	143,92	140,68	97,24	97,75

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára

Termék megnevezése	2013. VIII.	2014. VII.	2014. VIII.	HUF/kg	
				2014. VIII./ 2013. VIII. (százalék)	2014. VIII./ 2014. VII. (százalék)
Adagolt vaj	1 467,87	1 517,72	1 475,66	100,53	97,23
Natúr vajkrém	850,69	895,00	896,78	105,42	100,20
Tehéntúró	654,56	703,05	702,38	107,31	99,90
Tejföl	397,24	426,42	424,55	106,87	99,56
Natúr joghurt	319,32	311,23	320,82	100,47	103,08
Gyümölcsös joghurt	384,75	423,45	416,16	108,16	98,28
Kefír	278,96	299,95	301,29	108,00	100,45
Trappista sajt	1 213,34	1 160,70	1 191,47	98,20	102,65
Ömlesztett sajt	1 026,86	1 084,11	1 089,65	106,11	100,51

Forrás: AKI PÁIR

9. táblázat: A tej fogyasztói ára

Termék megnevezése, kiszerelés	2013. VIII.	2014. VII.	2014. VIII.	HUF/liter	
				2014. VIII./ 2013. VIII. (százalék)	2014. VIII./ 2014. VII. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom, 1 l	212,50	246,40	246,40	115,95	100,00
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom, 1 l	273,14	276,26	280,72	102,78	101,61
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom, 1 l	271,56	274,95	273,58	100,74	99,50
Dobozos tartós tej, import, 1,5 százalék zsírtartalom, 1 l	250,62	249,62	248,44	99,13	99,53
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom, 1 l	326,47	322,86	318,83	97,66	98,75
Dobozos tartós tej, 3,5 százalék zsírtartalom, 1 l	325,43	319,62	318,10	97,75	99,52
Dobozos tartós tej, import, 3,5 százalék zsírtartalom, 1 l	260,85	264,08	264,08	101,24	100,00

Megjegyzés: Az adatgyűjtésbe jelenleg 8 budapesti üzletlánc kiválasztott üzletei tartoznak: Auchan, Reál, Tesco, CBA, CBA Prima, Coop, Interspar, Spar.
Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: A tejtermékek fogyasztói ára

Termék megnevezése, kiszerelés	2013. VIII.	2014. VII.	2014. VIII.	HUF/kg	
				2014. VIII./ 2013. VIII. (százalék)	2014. VIII./ 2014. VII. (százalék)
Vaj, 80 százalék zsírtartalom, 100 g	2 759,73	2 807,45	2 807,45	101,73	100,00
Vajkrém, 250 g	1 698,76	1 746,81	1 748,12	102,91	100,07
Félzsíros tehéntúró, 250 g	1 233,42	1 272,73	1 272,40	103,16	99,97
Tejföl, 20 százalék zsírtartalom, 175 g	817,22	859,44	859,56	105,18	100,01
Natúr joghurt, 175 g	615,24	573,09	579,45	94,18	101,11
Gyümölcsös joghurt, 175 g	646,51	624,66	623,67	96,47	99,84
Kefír, 175 g	564,49	526,10	528,69	93,66	100,49
Pannónia sajt, 1 kg	2 620,77	2 967,25	2 761,00	105,35	93,05
Trappista sajt, 1 kg	2 085,44	2 233,42	2 203,00	105,64	98,64
Ömlesztett sajt, 1 kg	2 201,21	2 182,67	2 152,94	97,81	98,64

Megjegyzés: Az adatgyűjtésbe jelenleg 8 budapesti üzletlánc kiválasztott üzletei tartoznak: Auchan, Reál, Tesco, CBA, CBA Prima, Coop, Interspar, Spar.
Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmének mennyisége

Termék megnevezése	2013. I-VI.		2014. I-VI.		2014. I-VI. / 2013. I-VI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	tonna					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	51 446	218 448	56 763	215 317	110,33	98,57
0402 Tej és tejszín ^{b)}	7 270	115	6 339	464	87,19	402,96
0403 Kefir, joghurt	21 952	3 651	20 744	2 966	94,50	81,25
0404 Tejsavó	2 381	16 386	3 762	16 932	158,02	103,33
0405 Vaj és vajkrém	3 008	590	3 651	378	121,39	64,05
0406 Sajt és túró	22 601	11 017	24 338	10 791	107,68	97,95

Forrás: KSH

12. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmének értéke

Termék megnevezése	2013. I-VI.		2014. I-VI.		2014. I-VI. / 2013. I-VI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	ezer HUF					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	8 502 206	24 585 397	9 915 595	26 909 814	116,62	109,45
0402 Tej és tejszín ^{b)}	3 927 371	112 844	4 033 638	422 429	102,71	374,35
0403 Kefir, joghurt	6 233 855	1 144 581	6 551 406	1 021 904	105,09	89,28
0404 Tejsavó	1 365 211	2 072 255	1 813 713	2 620 122	132,85	126,44
0405 Vaj és vajkrém	3 328 801	591 046	4 393 175	377 560	131,97	63,88
0406 Sajt és túró	21 361 925	12 652 854	25 556 300	13 767 738	119,63	108,81
Összesen	44 719 370	41 158 976	52 263 827	45 119 568	116,87	109,62

Forrás: KSH

13. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi átlagára

Termék megnevezése	2013. I-VI.		2014. I-VI.		2014. I-VI. / 2013. I-VI. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
	HUF/kg					
0401 Tej és tejszín ^{a)}	165,26	112,55	174,68	124,98	105,70	111,05
0402 Tej és tejszín ^{b)}	540,23	978,99	636,34	909,49	117,79	92,90
0403 Kefir, joghurt	283,97	313,53	315,82	344,50	111,21	109,88
0404 Tejsavó	573,48	126,46	482,16	154,74	84,07	122,36
0405 Vaj és vajkrém	1106,64	1002,47	1203,16	999,84	108,72	99,74
0406 Sajt és túró	945,16	1148,47	1050,07	1275,81	111,10	111,09

^{a)} Nem sűrítve, nem édesítve. ^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

11. ábra: A nyerstej ára az Európai Unióban

Ország	2013. VII.		2014. VI.		2014. VII.		2014. VII./	2014. VII./
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	2013. VII. (százalék)	2014. VI. (százalék)
Ausztria	36,49	107,63	38,32	117,30	38,20	118,35	104,69	99,69
Belgium	35,97	106,09	35,96 ^{a)}	110,08	35,11	108,78	97,61	97,63
Dánia	38,00	112,08	43,33 ^{a)}	132,62	41,75 ^{a)}	129,35	109,87	96,36
Egyesült Királyság	35,30	104,12	38,34	117,36	38,93	120,61	110,28	101,54
Finnország	44,04	129,90	47,56	145,58	47,30	146,54	107,40	99,45
Franciaország	36,09	106,45	35,77	109,49	37,05	114,79	102,66	103,58
Görögország	44,02	129,84	42,34	129,60	42,36	131,24	96,23	100,05
Hollandia	40,00	117,98	42,00	128,56	39,50	122,38	98,75	94,05
Írország	36,81	108,57	36,90	112,95	35,25	109,21	95,76	95,53
Luxemburg	35,23	103,91	37,85	115,86	36,87	114,23	104,66	97,41
Németország	37,56	110,78	37,97	116,23	37,18	115,19	98,99	97,92
Olaszország	38,53	113,64	41,21 ^{a)}	126,14	41,21 ^{a)}	127,68	106,96	100,00
Portugália	32,51	95,89	34,34	105,11	33,25	103,02	102,28	96,83
Spanyolország	33,59	99,07	35,76 ^{a)}	109,45	36,49 ^{a)}	113,07	108,65	102,07
Svédország	39,15	115,47	39,70	121,52	37,92	117,48	96,86	95,52
Ciprus	56,34	166,17	55,64	170,31	54,56	169,04	96,84	98,06
Csehország	32,23	95,06	33,73 ^{a)}	103,25	33,95 ^{a)}	105,19	105,34	100,66
Észtország	33,08	97,57	32,80	100,40	32,31	100,10	97,67	98,51
Lengyelország	30,21	89,10	32,43	99,27	32,04	99,27	106,06	98,80
Lettország	29,49	86,98	29,59	90,57	29,32	90,84	99,42	99,09
Litvánia	29,25	86,27	26,14	80,01	26,07	80,77	89,13	99,73
Magyarország	31,51	92,95	33,64	102,96	32,33	100,17	107,77	97,29
Málta	56,07	165,38	46,21	141,45	46,85	145,15	87,77	102,62
Szlovákia	32,02	94,44	33,63	102,94	33,18	102,80	103,62	98,66
Szlovénia	31,23	92,11	34,67	106,12	34,27	106,18	109,73	98,85
Bulgária	32,76	96,63	34,03	104,17	33,94	105,15	103,60	99,74
Románia	27,81	82,03	29,15	89,23	28,85	89,38	103,74	98,97
Horvátország	34,54	101,88	35,69	109,25	34,06	105,52	98,61	95,43
EU-27	36,31	107,10	37,62	115,15	37,32	115,62	102,78	99,20

^{a)} Becsült adat.

Megjegyzés: A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

14. táblázat: A nyerstej ára a harmadik országokban

Ország	2013. VII.		2014. VI.		2014. VII.		2014. VII./ 2013. VII. (százalék)	2014. VII./ 2014. VI. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	29,21	86,96	26,93	81,97	27,67	85,04	94,75	102,77
Brazília	34,78	102,69	35,10	107,50	35,46	109,90	101,94	101,02
Japán	69,71	205,71	68,63	210,11	-	-	-	-
Svájc	53,64	158,22	55,28	169,21	-	-	-	-
Új-Zéland	37,24	109,84	30,01	91,86	30,37	94,09	81,55	101,20
USA	32,23	95,06	37,68	115,32	37,99	117,64	117,85	100,82

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

15. táblázat: A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál

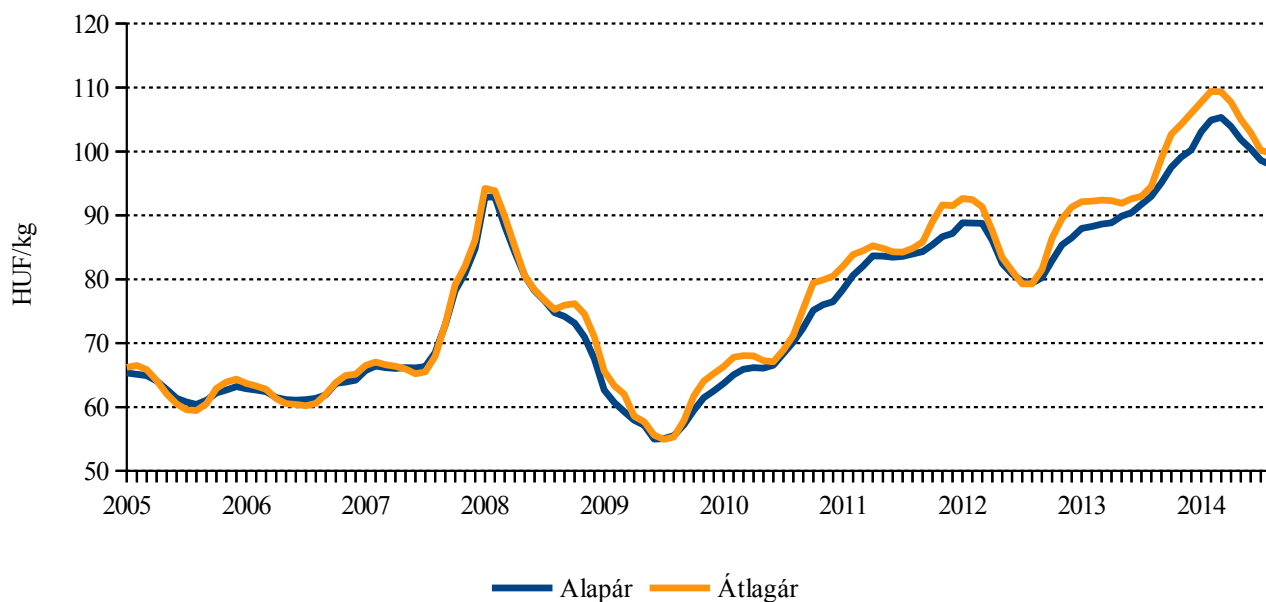
Ország	Feldolgozó						EUR/100 kg
		2013. VII.	2014. VI.	2014. VII.	2014. VII./ 2013. VII. (százalék)	2014. VII./ 2014. VI. (százalék)	
Belgium	Milcobel	37,41	36,88	35,83	95,78	97,15	
Németország	Alois Müller	37,90	35,48	35,48	93,61	100,00	
Németország	Nordmilch	37,07	39,05	37,07	100,00	94,93	
Dánia	Arla Foods	37,00	39,84	38,39	103,76	96,36	
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	42,73	44,39	44,40	103,91	100,02	
Franciaország	Bongrain CLE (Basse Normandie)	38,44	40,20	41,31	107,47	102,76	
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	38,77	38,43	39,60	102,14	103,04	
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	37,36	38,64	38,42	102,84	99,43	
Franciaország	Sodiaal	37,37	37,26	38,72	103,61	103,92	
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	36,47	38,14	41,42	113,57	108,60	
Nagy-Britannia	First Milk	33,61	39,79	38,25	113,81	96,13	
Írország	Glanbia	37,03	36,96	34,97	94,44	94,62	
Írország	Kerry Agribusiness	37,88	36,84	34,92	92,19	94,79	
Olaszország	Granarolo (North)	42,18	45,81	45,81	108,61	100,00	
Hollandia	DOC Kaas	35,79	35,38	35,38	98,85	100,00	
Hollandia	Friesland Campina	38,86	40,77	38,42	98,87	94,24	
EU átlag	-	37,87	38,99	38,65	102,07	99,12	

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.

Forrás: LTO

Magyarországi piaci információk

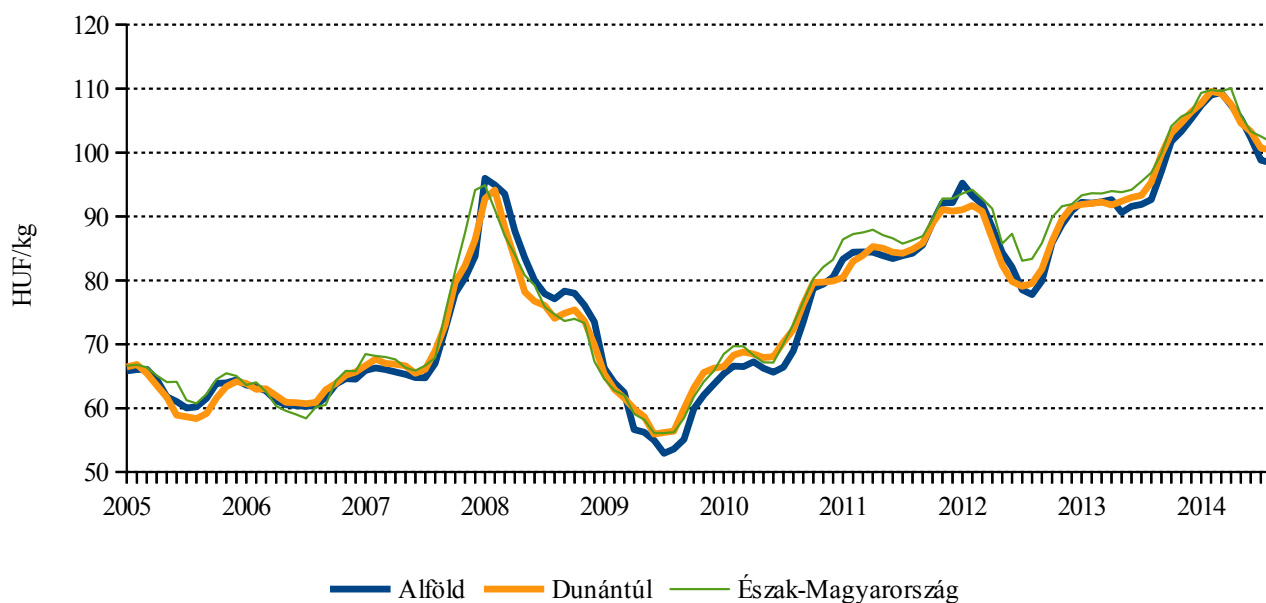
12. ábra: A nyerstej országos termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon

^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

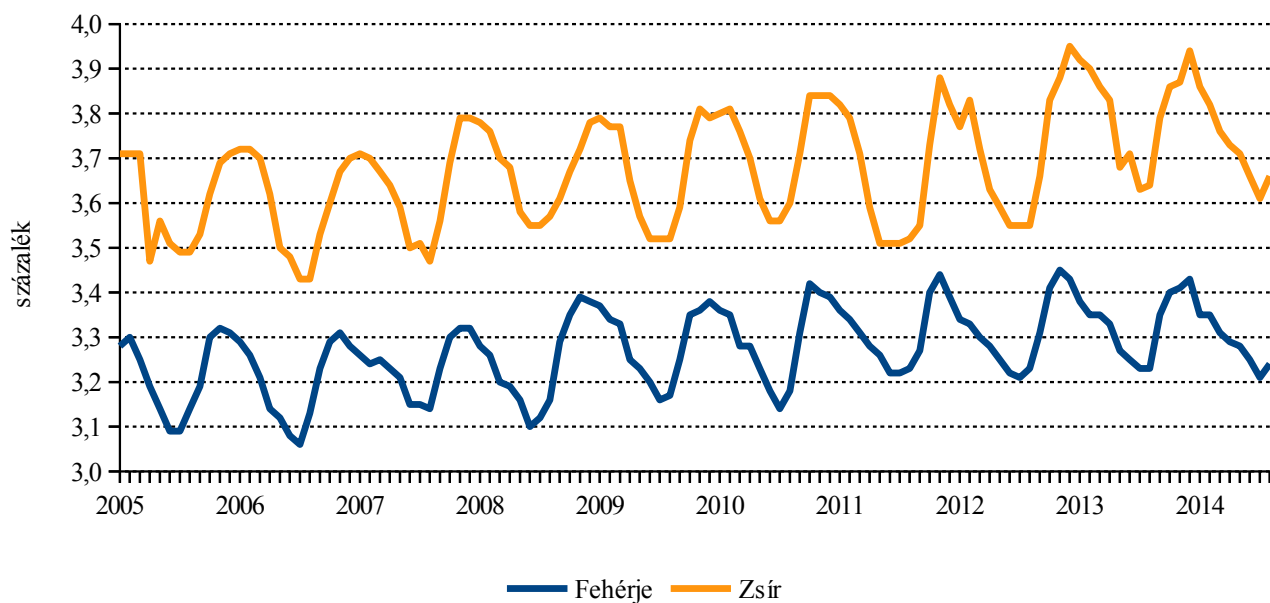
13. ábra: A nyerstej termelői átlagára^{a)} régióként Magyarországon

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

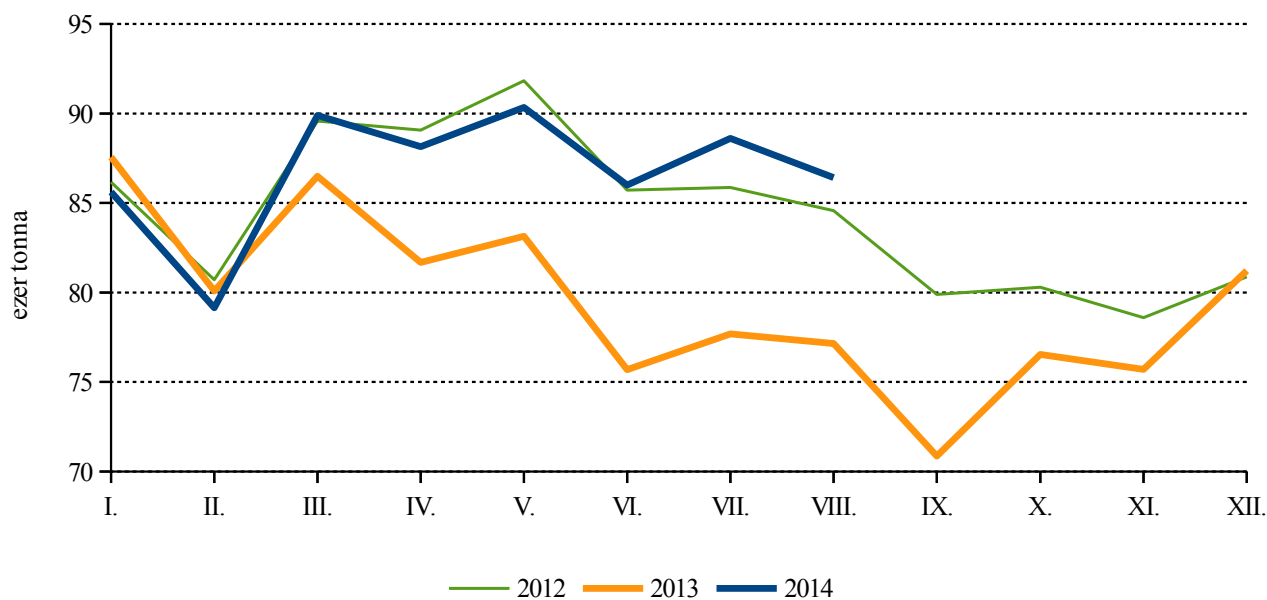
14. ábra: A nyerstej beltartalma^{a)} Magyarországon

^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.

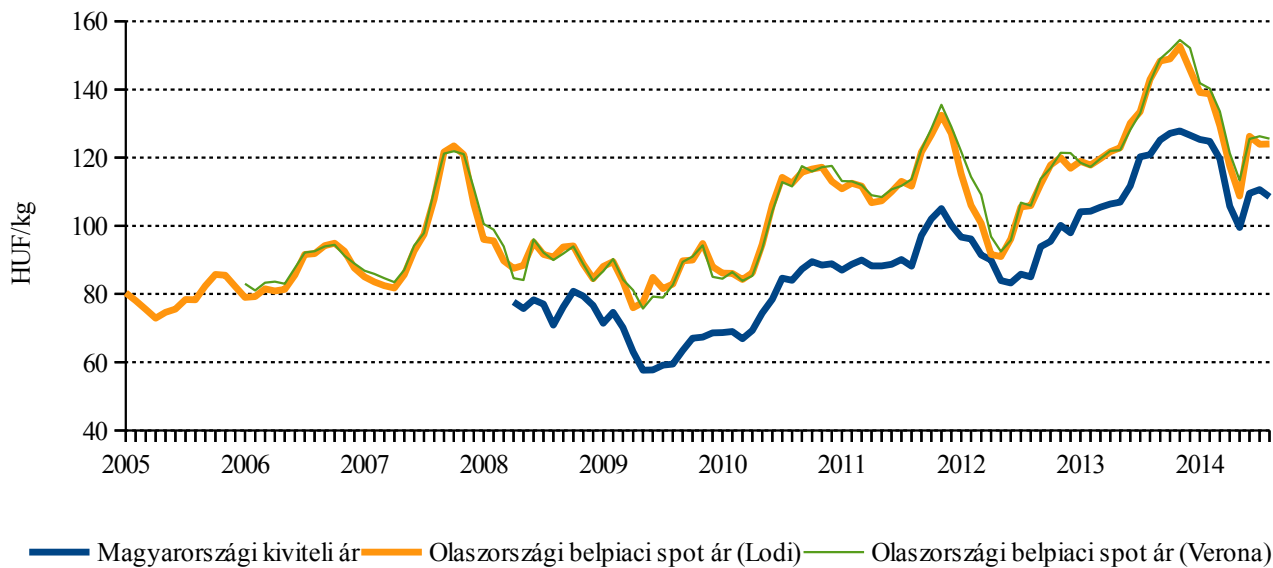
Forrás: AKI PÁIR

15. ábra: A felvásárolt nyerstej mennyisége Magyarországon

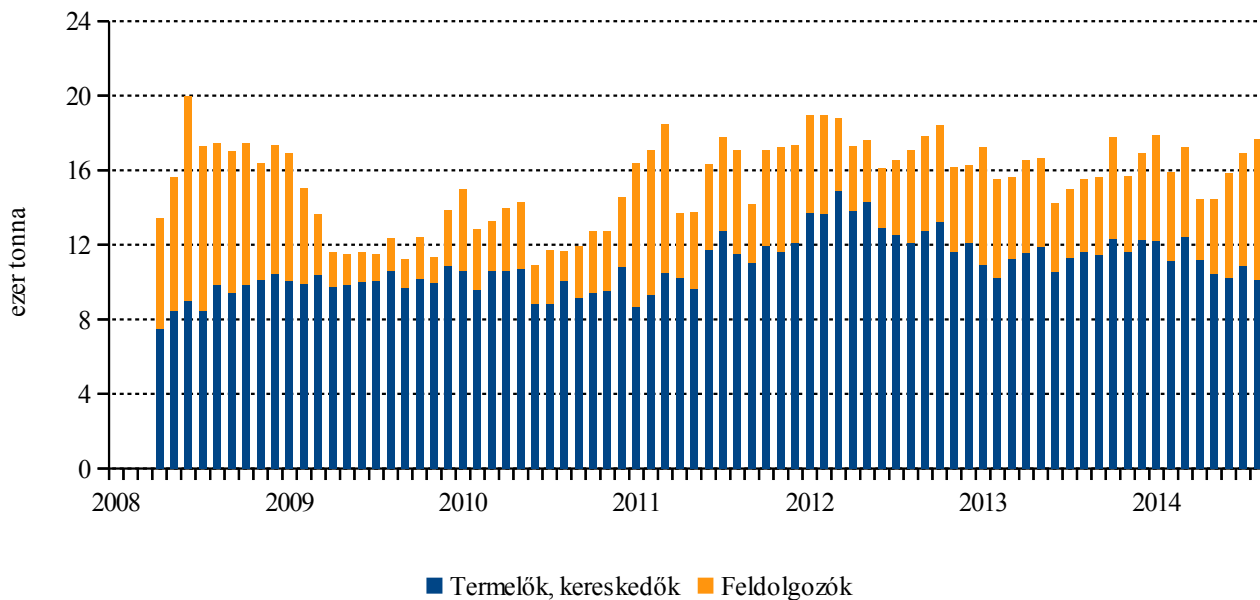
Forrás: AKI PÁIR

16. ábra: A teljes nyerstej kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

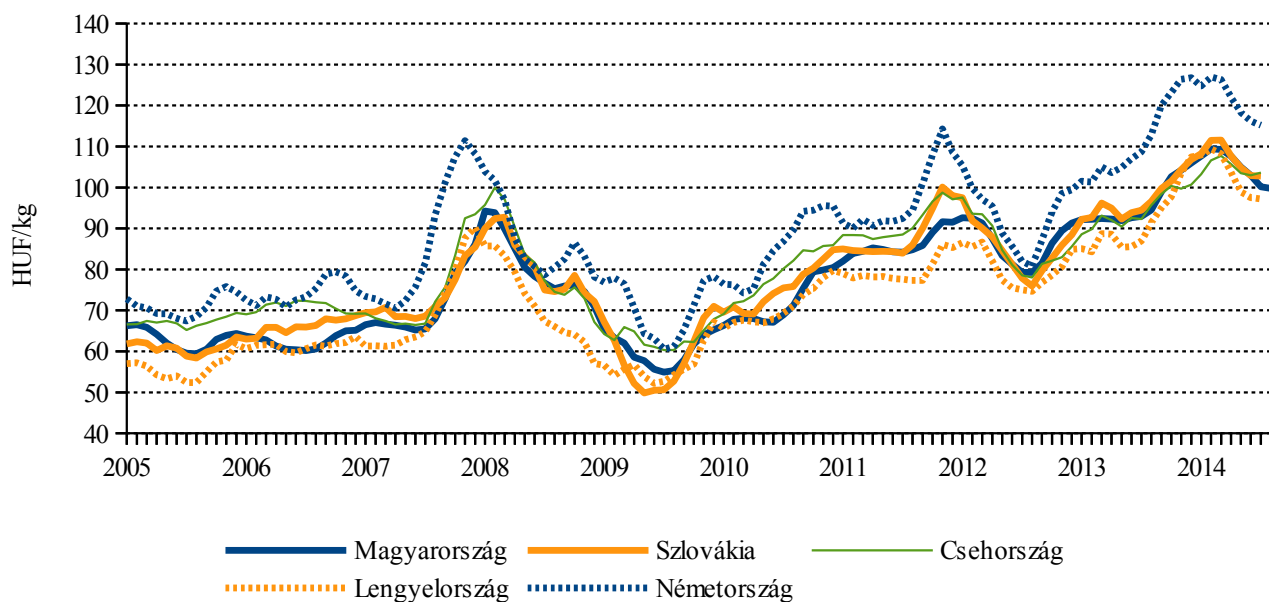
17. ábra: A termelők és a feldolgozók nyerstejkivitele Magyarországon

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

18. ábra: A nyerstej termelői ára néhány európai országban

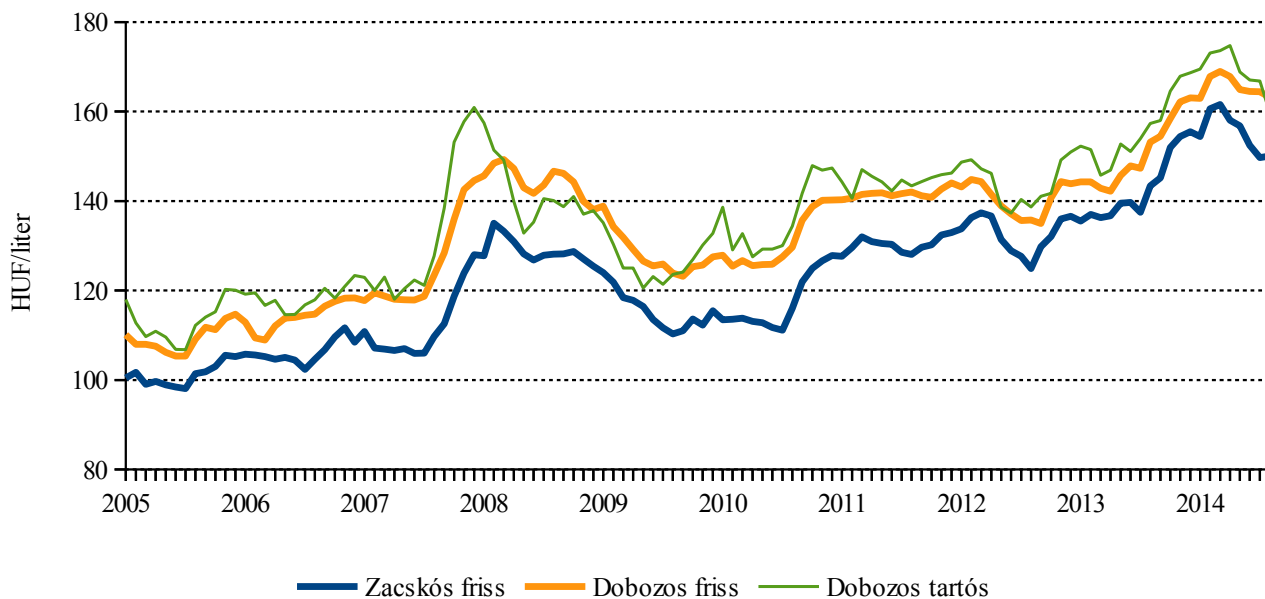

Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV–Európai Bizottság

19. ábra: A nyerstej termelői ára az Európai Unióban

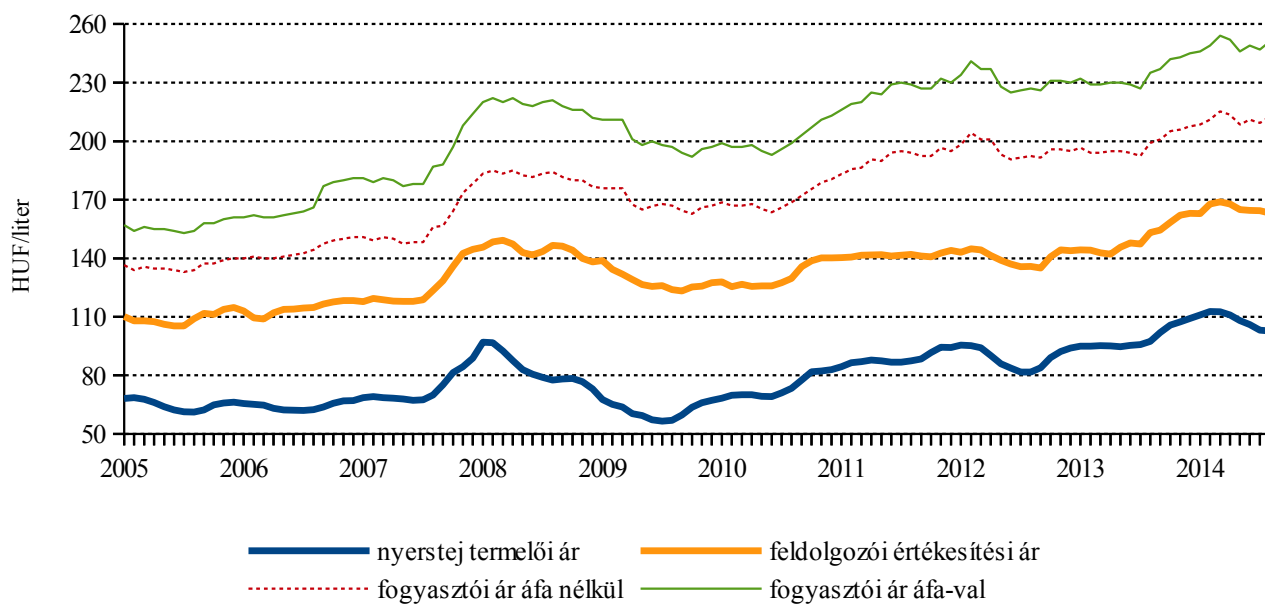
Forrás: LTO

20. ábra: A folyadéktej^{a)} feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

^{a)} 2,8 százalékos zsírtartalom.

Forrás: AKI PÁIR

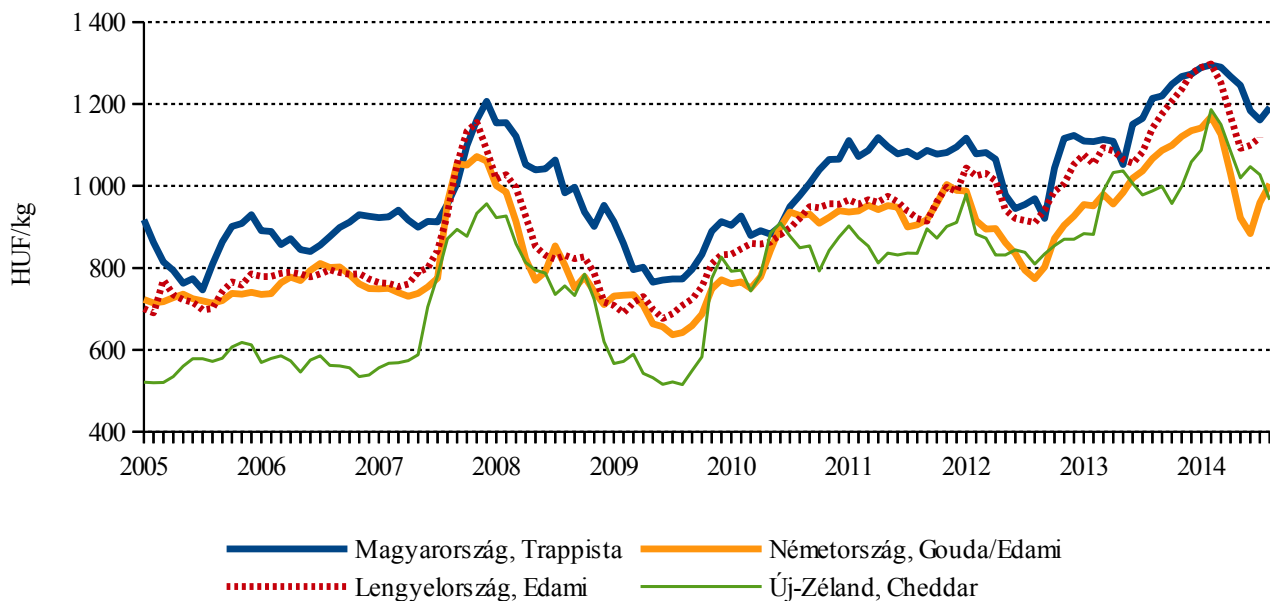
21. ábra: A folyadéktej fázisárainak alakulása Magyarországon

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalékos zsírtartalmú pasztörizált tejre vonatkozik.

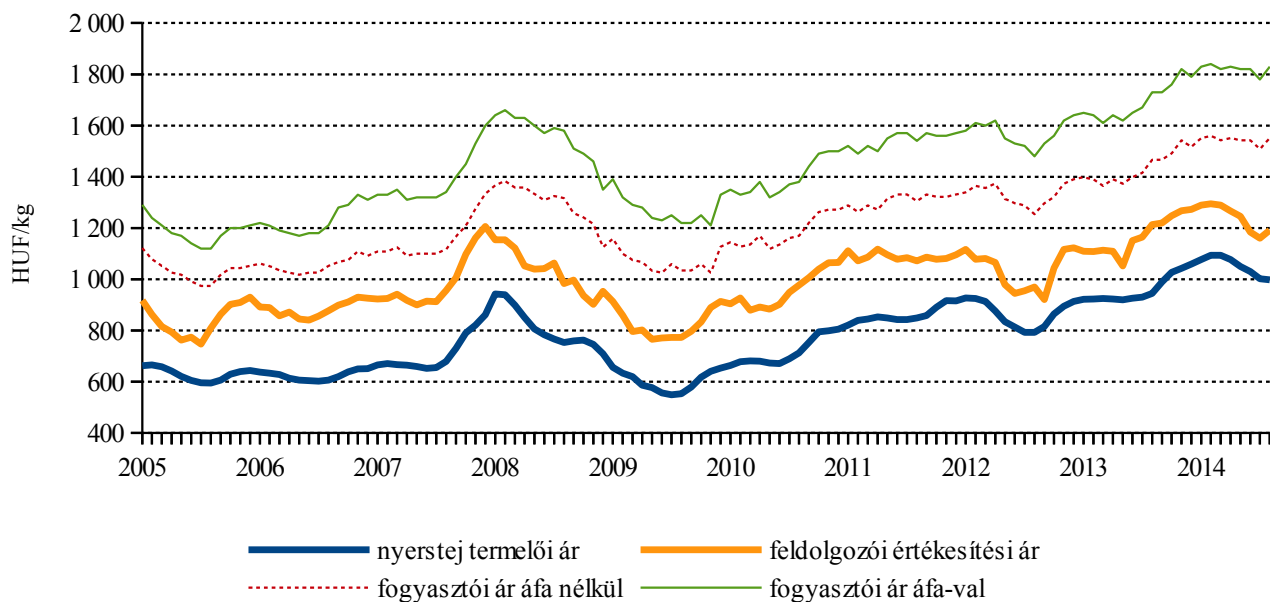
Forrás: AKI PÁIR, KSH

22. ábra: A sajt feldolgozói értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

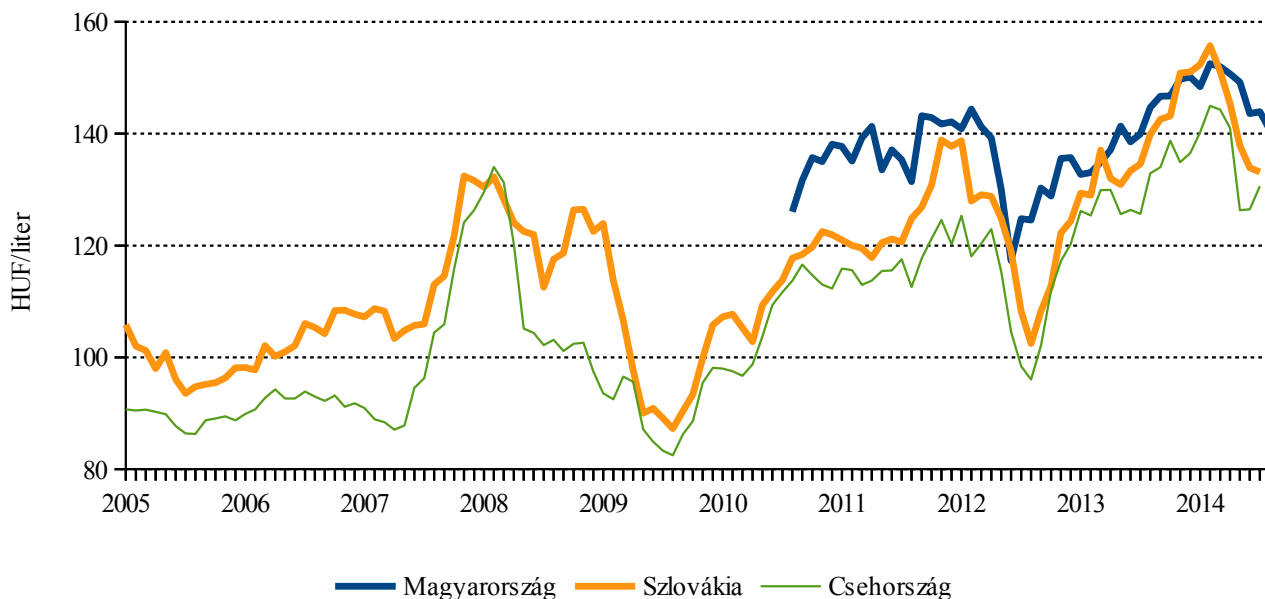
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutőzsde – ZMP, Hannoveri árutőzsde – CLAL, GUS – ARR, USDA

23. ábra: A Trappista sajt fázisárainak alakulása Magyarországon

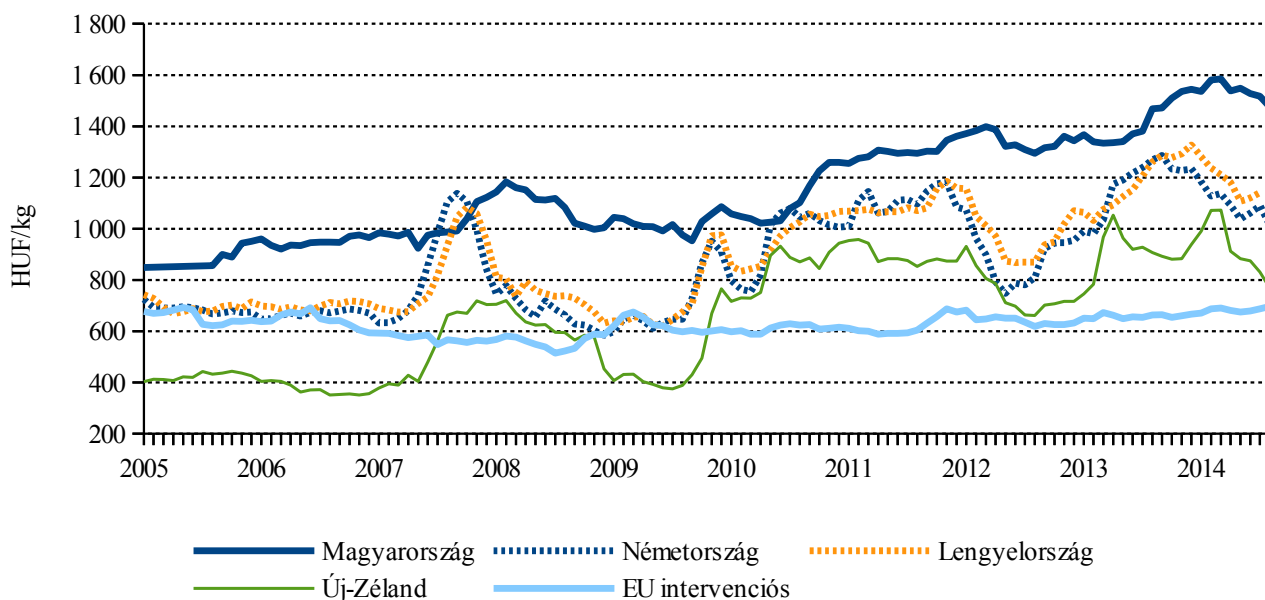
Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstej árának felel meg.

Forrás: AKI PÁIR, KSH

24. ábra: A folyadéktej^{a)} feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.

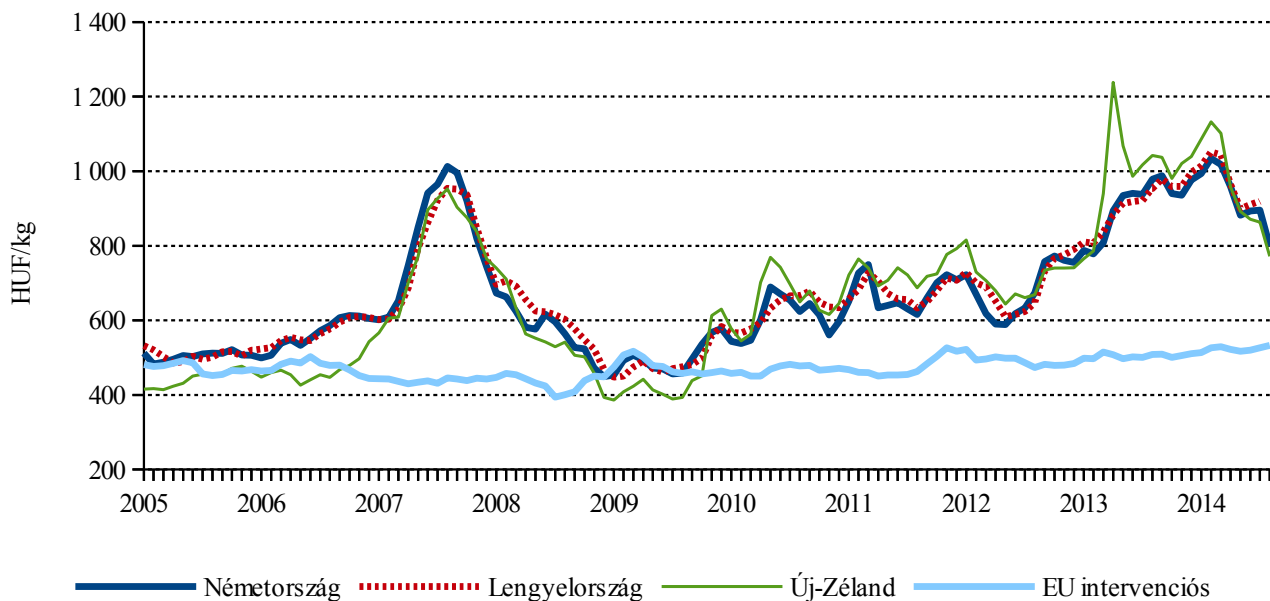
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

25. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

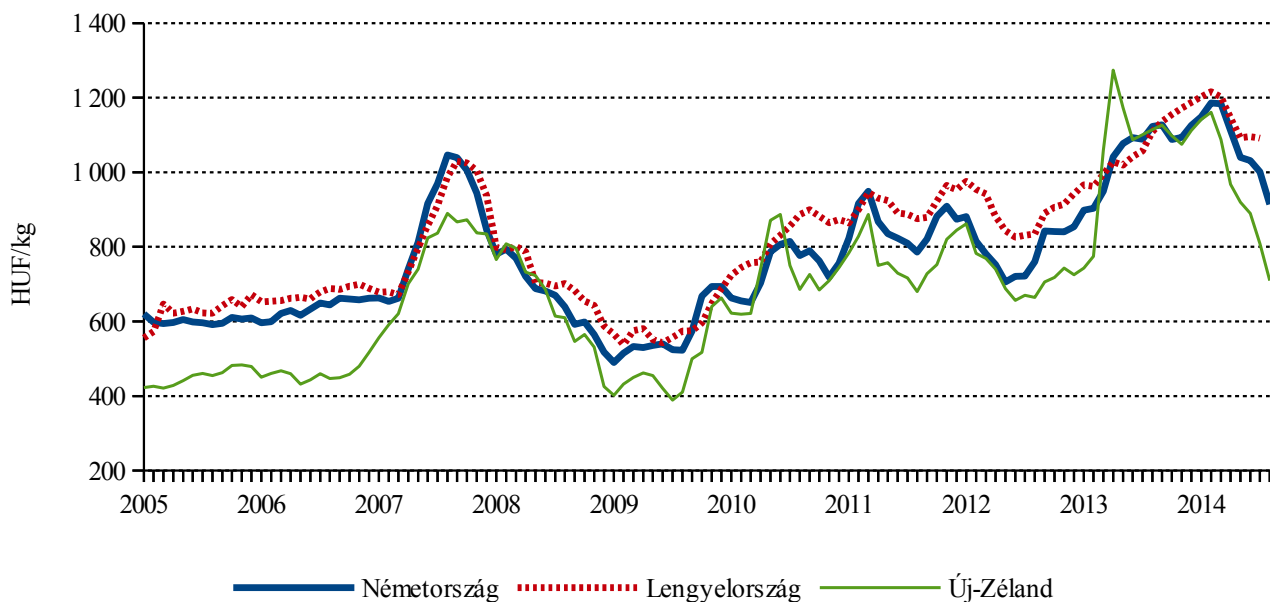
Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS – ARR, USDA

26. ábra: A sovány tejpor feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS – ARR, USDA

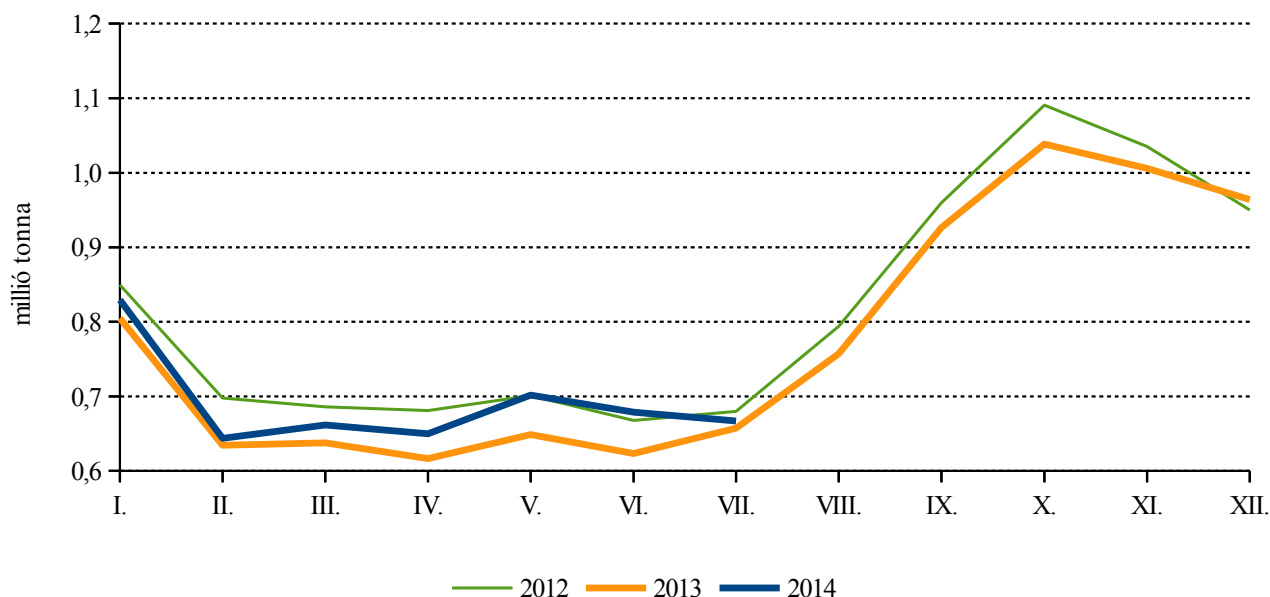
27. ábra: A teljes tejpor feldolgozó értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGŻ – PIB, USDA

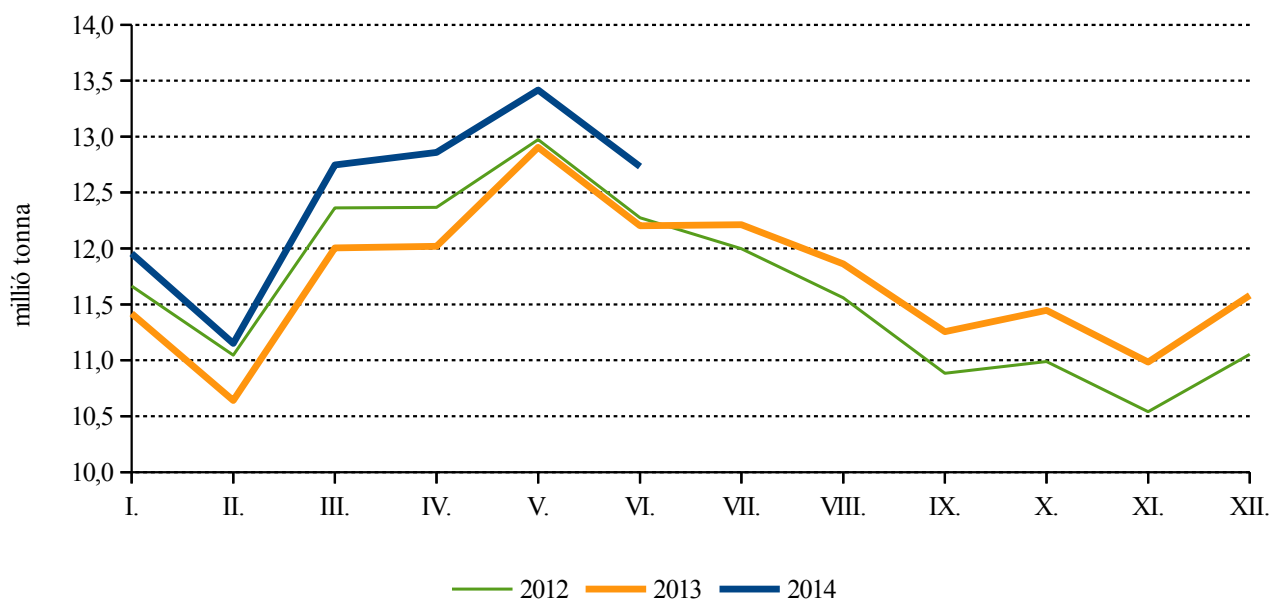
A tejtermelés és a tejfelvásárlás alakulása néhány országban

28. ábra: Ausztrália tejtermelése

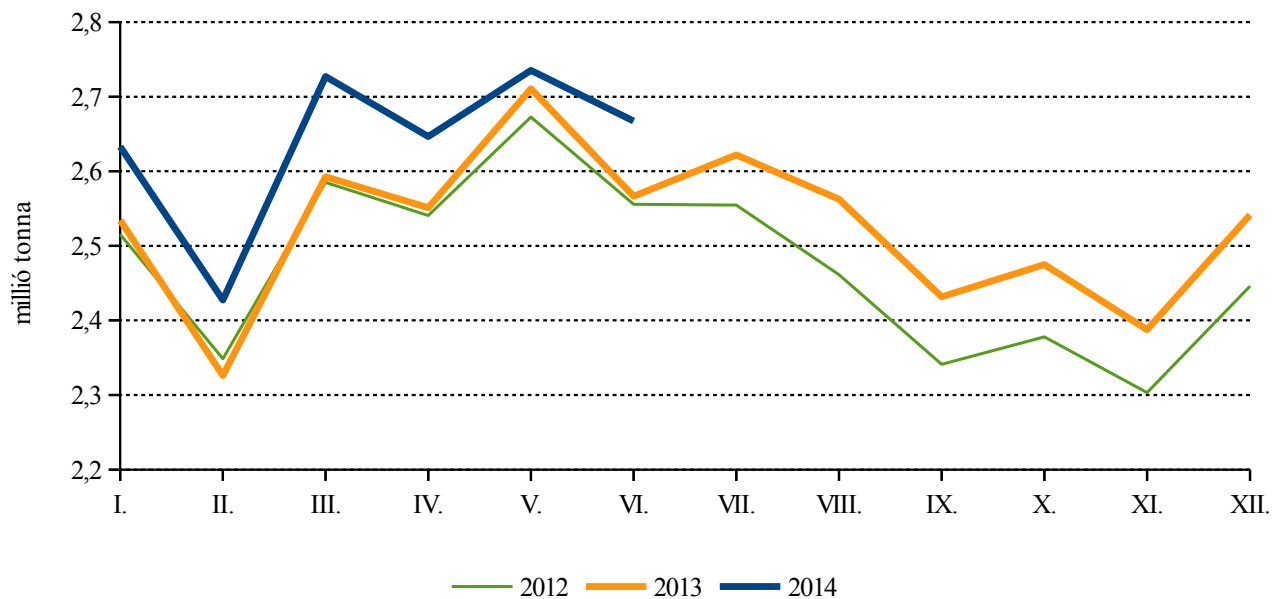
Forrás: Dairy Australia

29. ábra: Az Európai Unióban felvásárolt nyerstej mennyisége

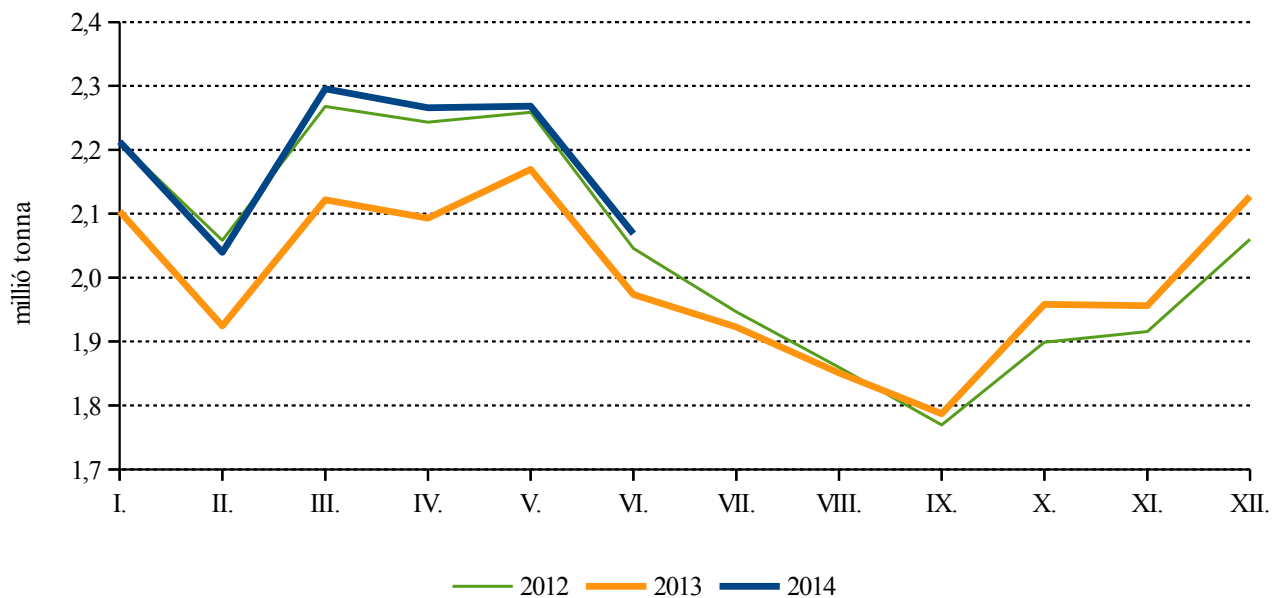
Forrás: Eurostat

30. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej mennyisége

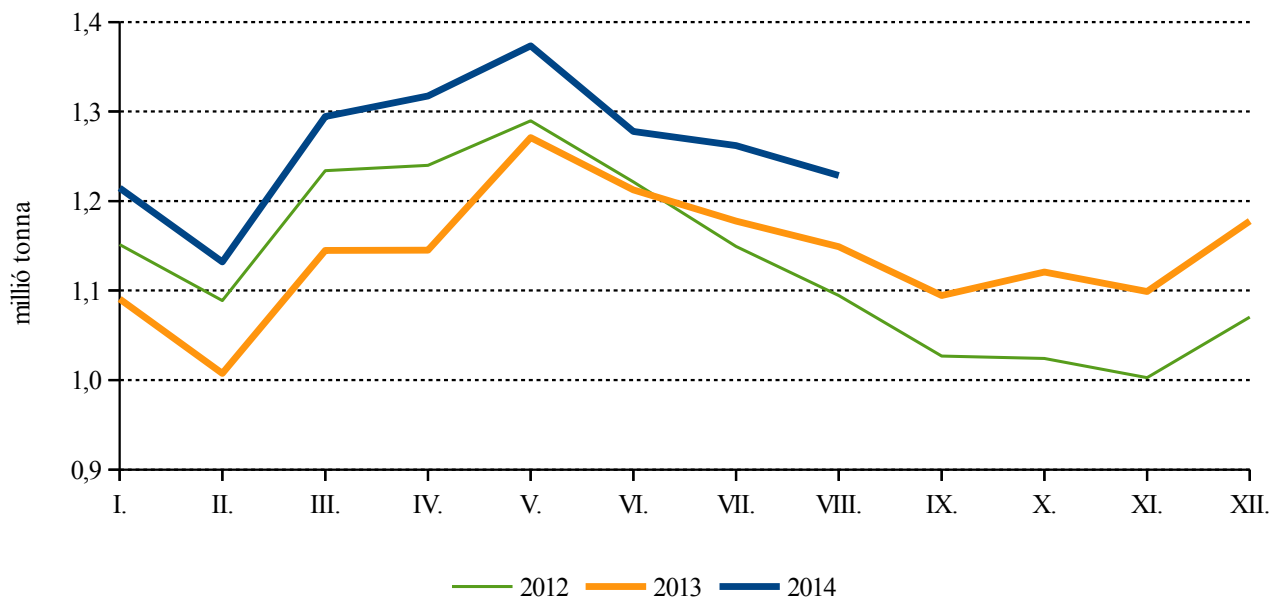
Forrás: Eurostat

31. ábra: A Franciaországban felvásárolt nyerstej mennyisége

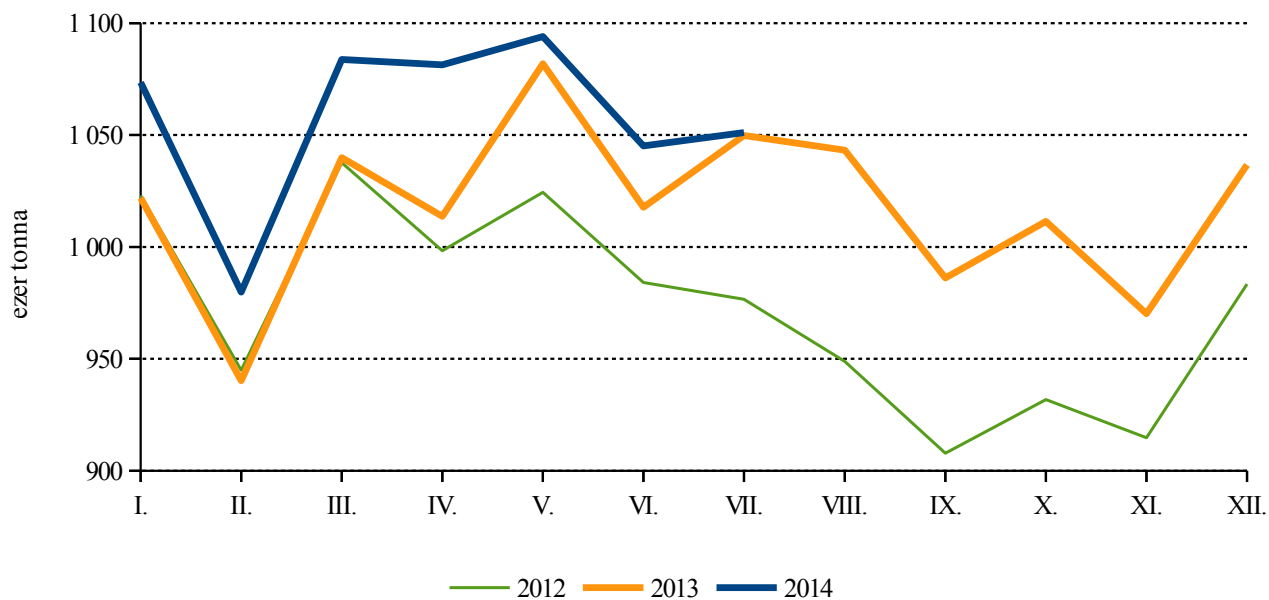
Forrás: Eurostat

32. ábra: Az Egyesült Királyságban felvásárolt nyerstej mennyisége

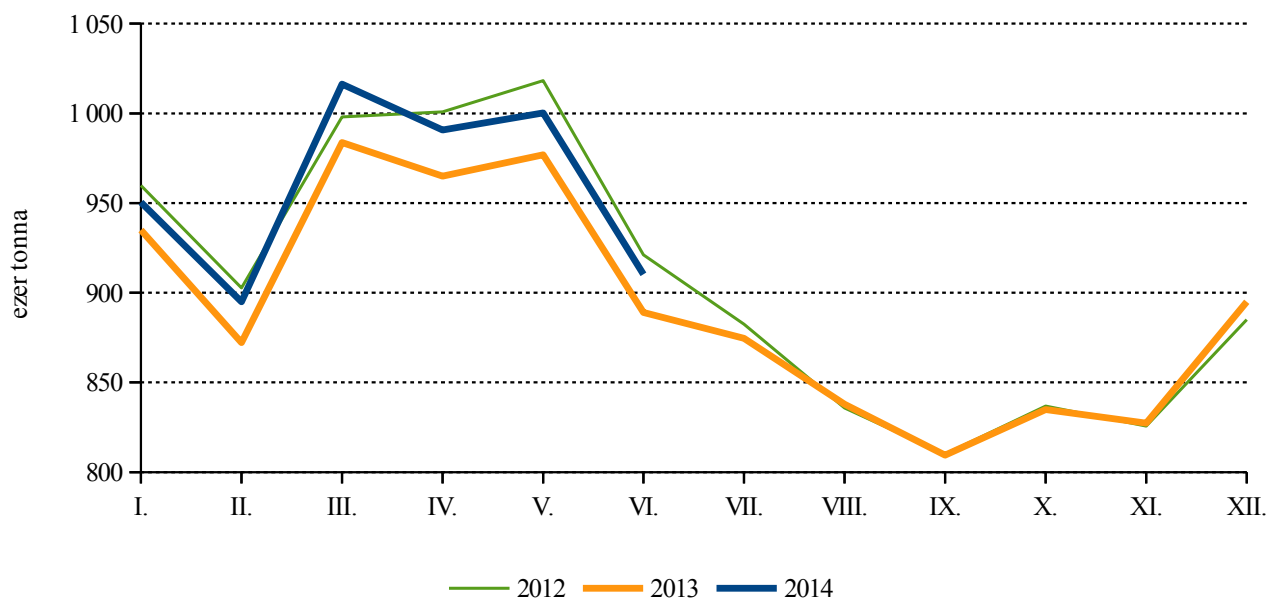
Forrás: DEFRA/RPA

33. ábra: A Hollandiában felvásárolt nyerstej mennyisége

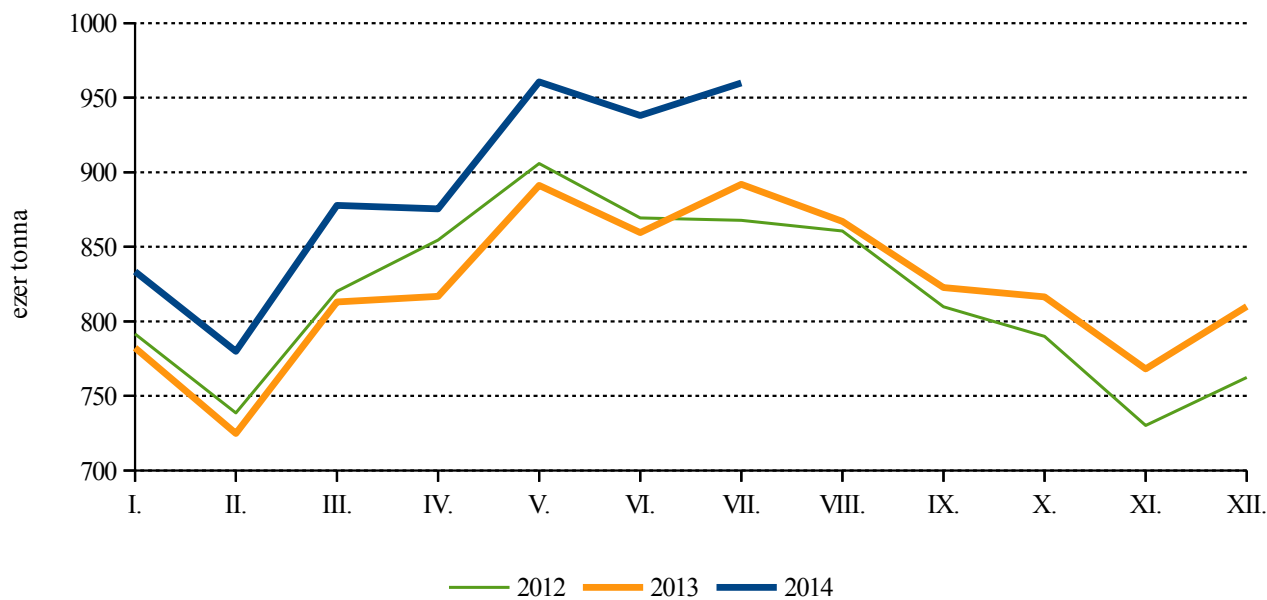
Forrás: CBS

34. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej mennyisége

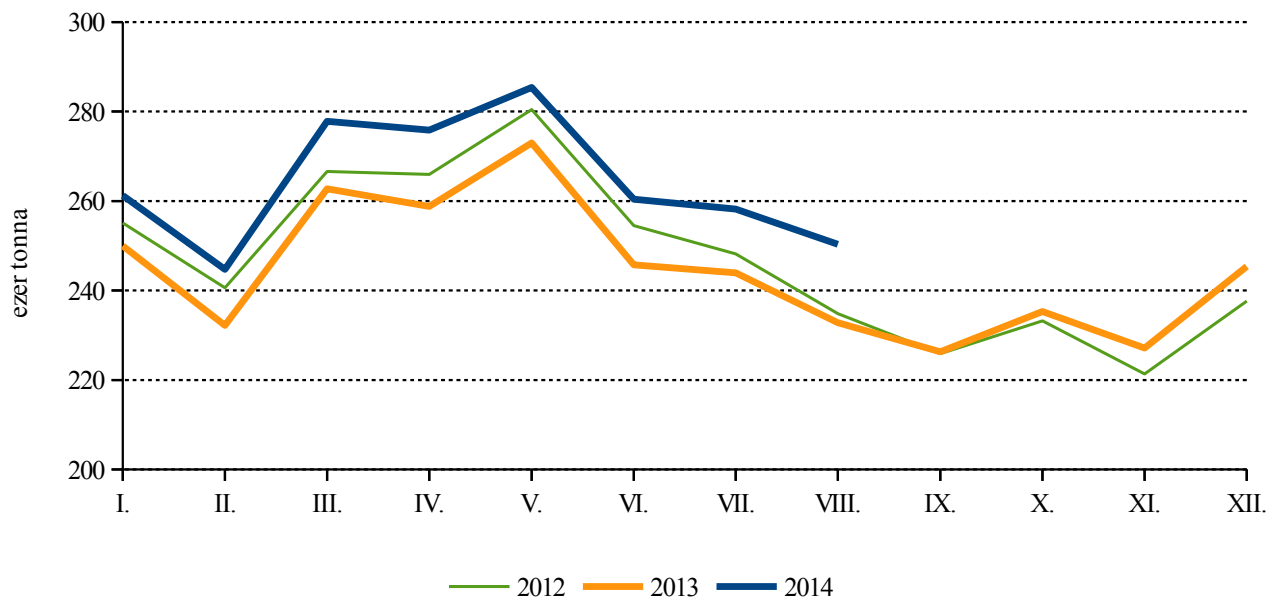
Forrás: AGEA – CLAL

35. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej mennyisége

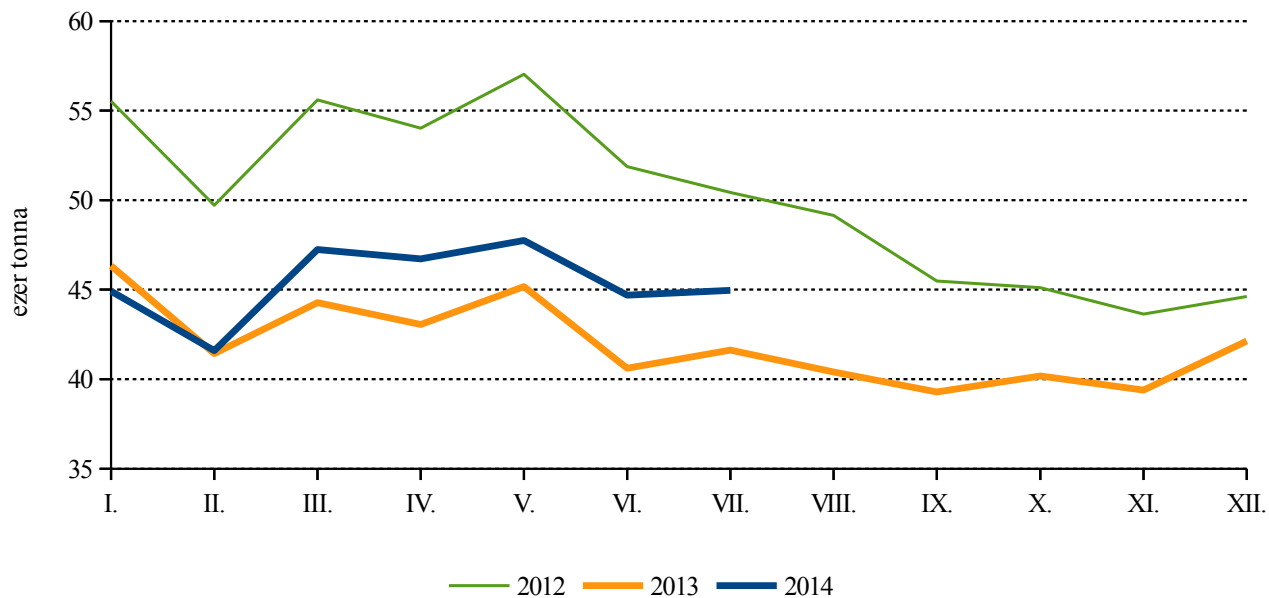
Forrás: GUS – ARR

36. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej mennyisége

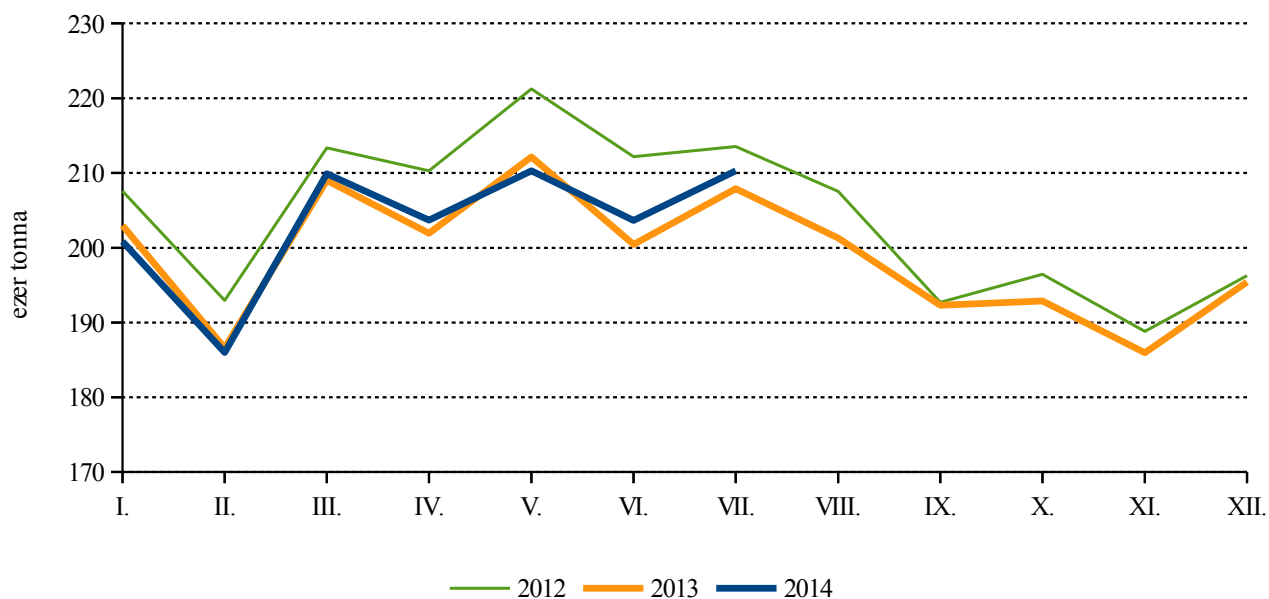
Forrás: AMA

37. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej mennyisége

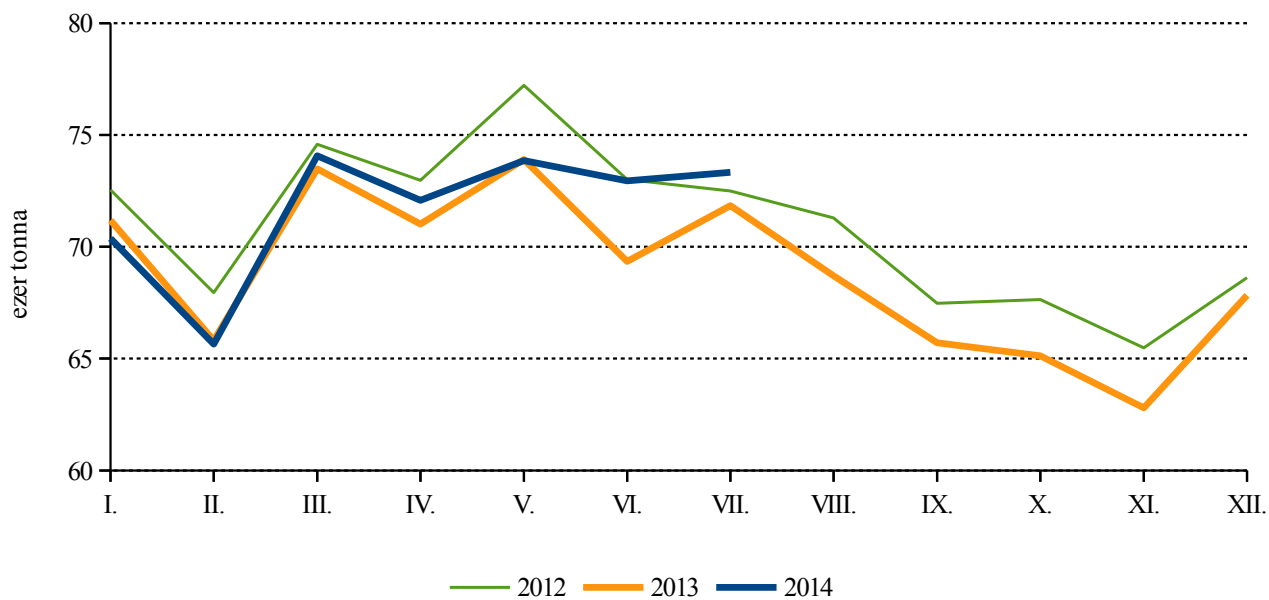
Forrás: DZS

38. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej mennyisége

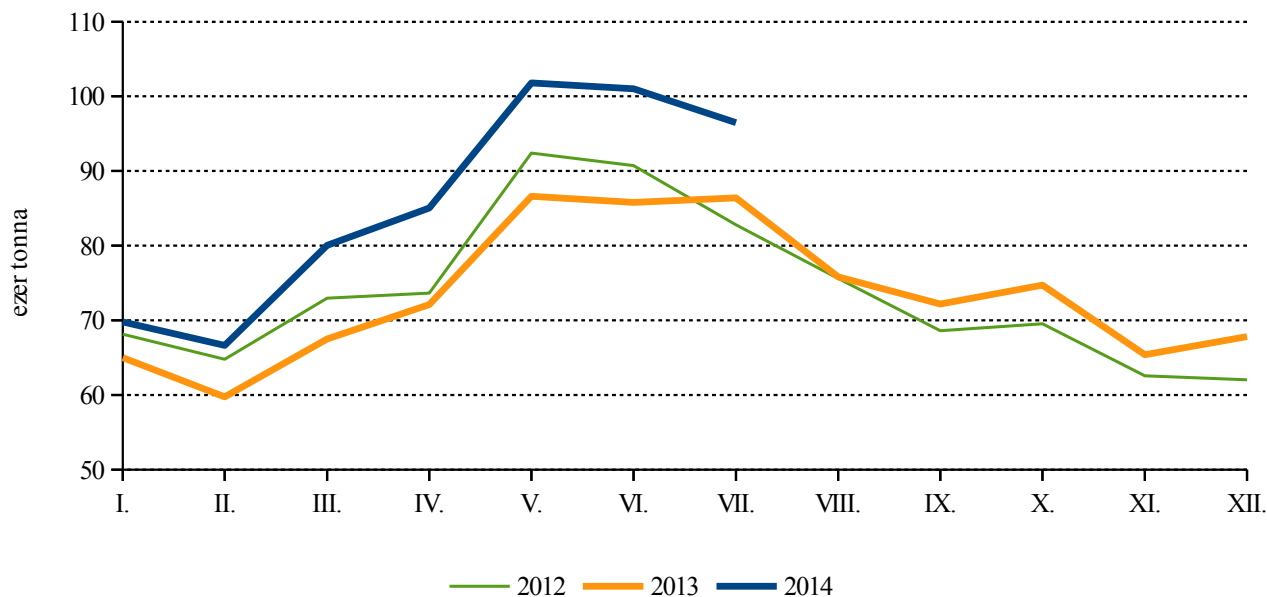
Forrás: MZCR

39. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej mennyisége

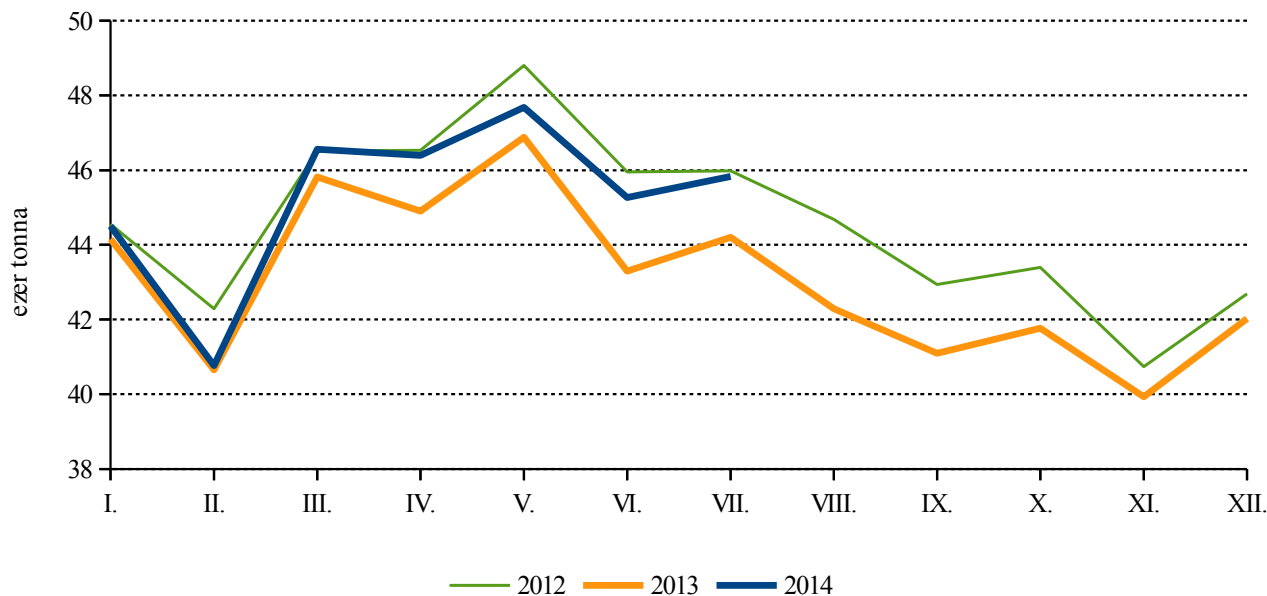
Forrás: PPA ATIS

40. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej mennyisége

Forrás: INSSE

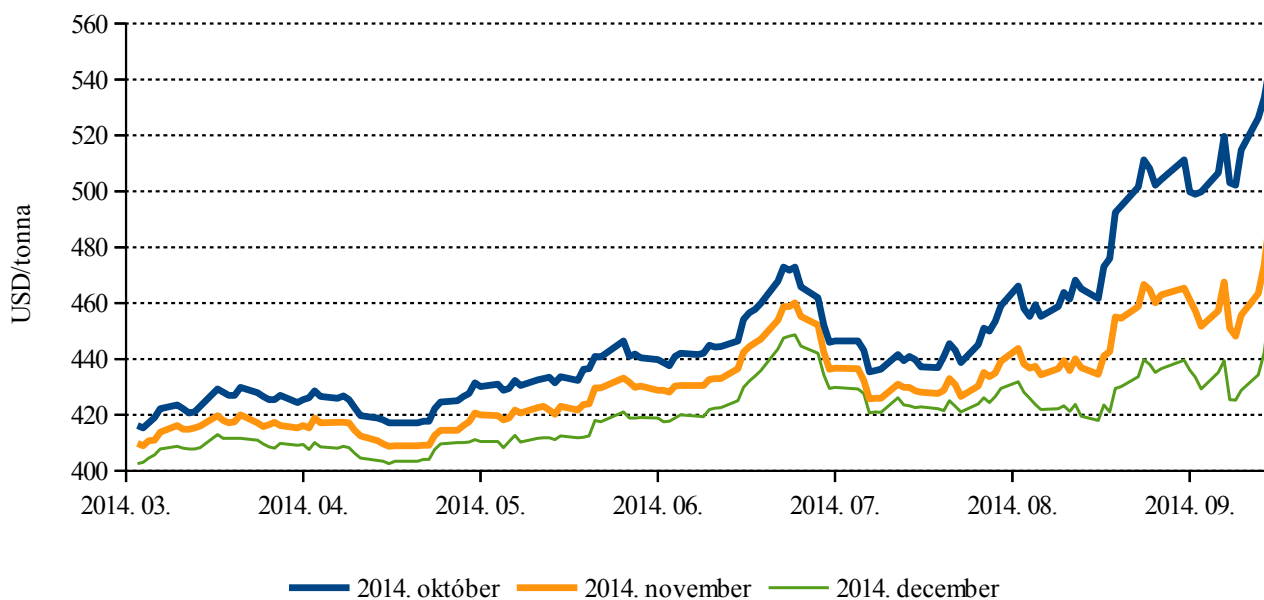
41. ábra: A Szlovéniában felvásárolt nyerstej mennyisége

Forrás: SURS

A tejtermékek határidős jegyzései

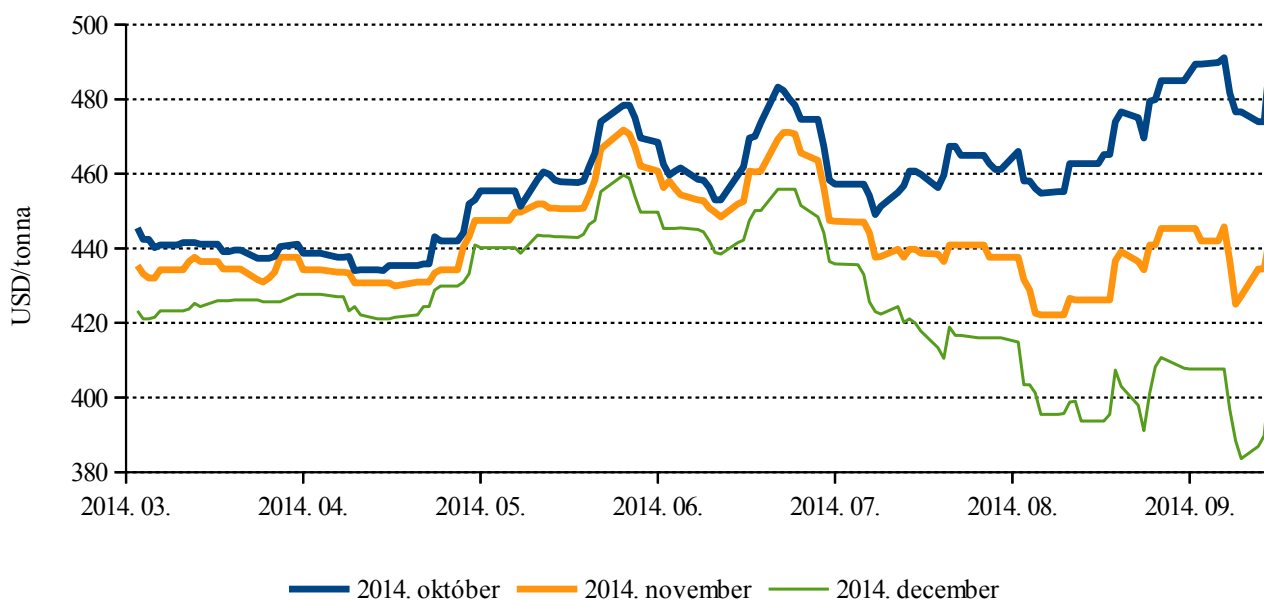
42. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} jegyzése a chicagói árutőzsdén

^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.

Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

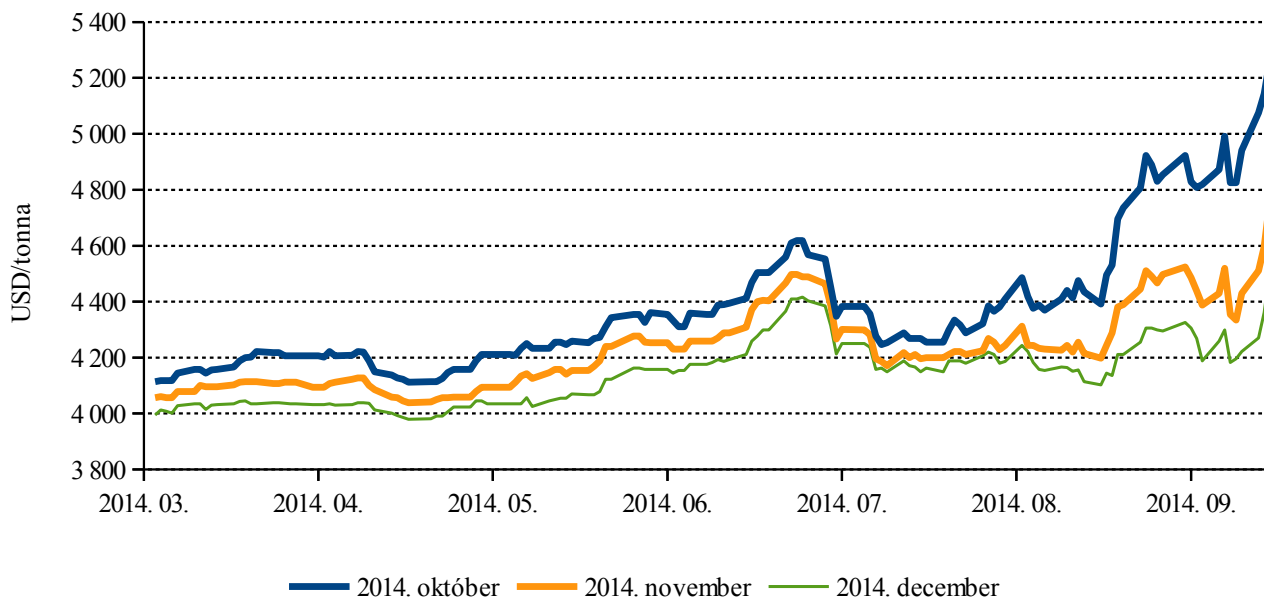
43. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} jegyzése a chicagói árutőzsdén

^{a)} A vaj és a tejpör előállításához felhasznált nyerstej.

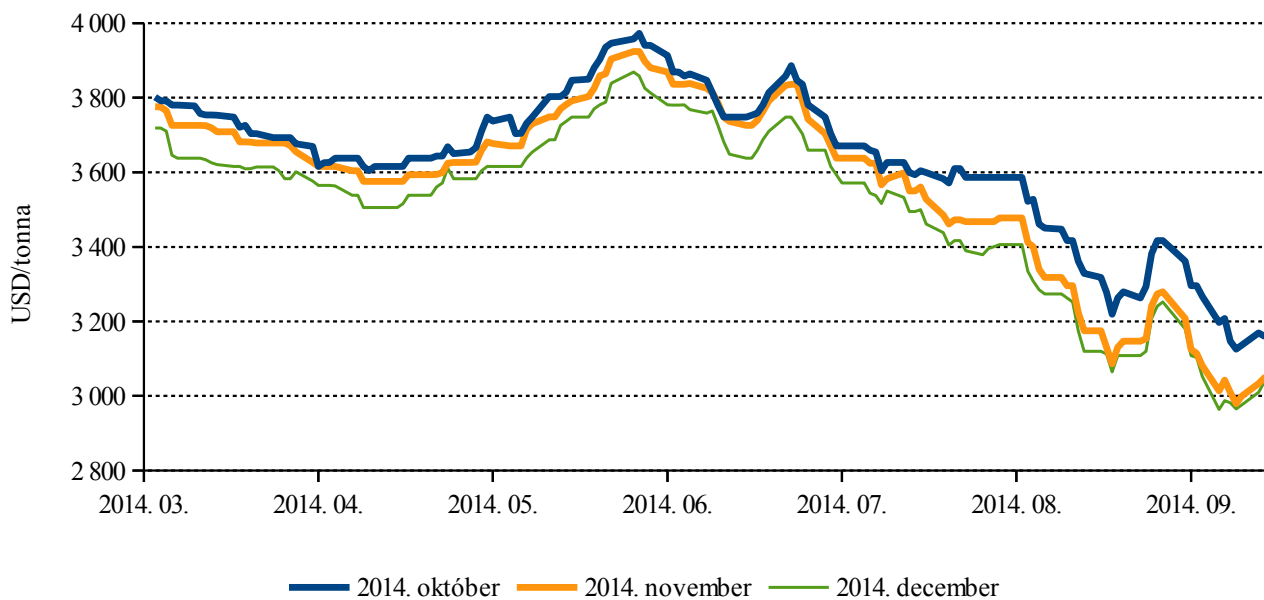
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

44. ábra: A sajt jegyzése a chicagói árutőzsdén

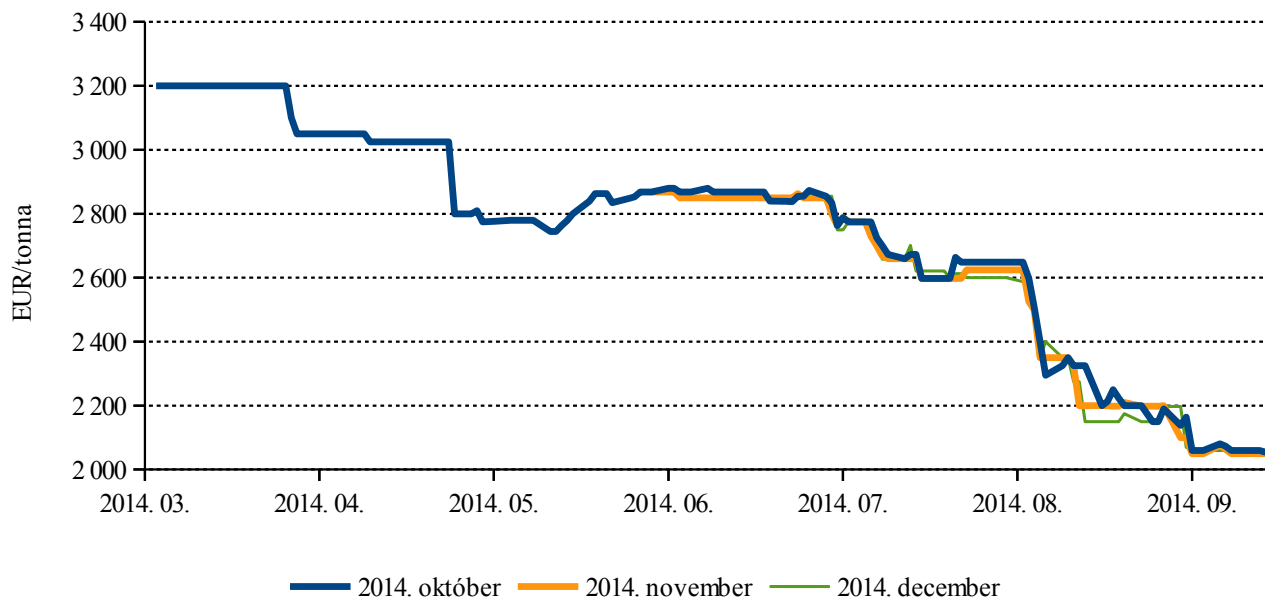
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

45. ábra: A sovány tejpor jegyzése a chicagói árutőzsdén

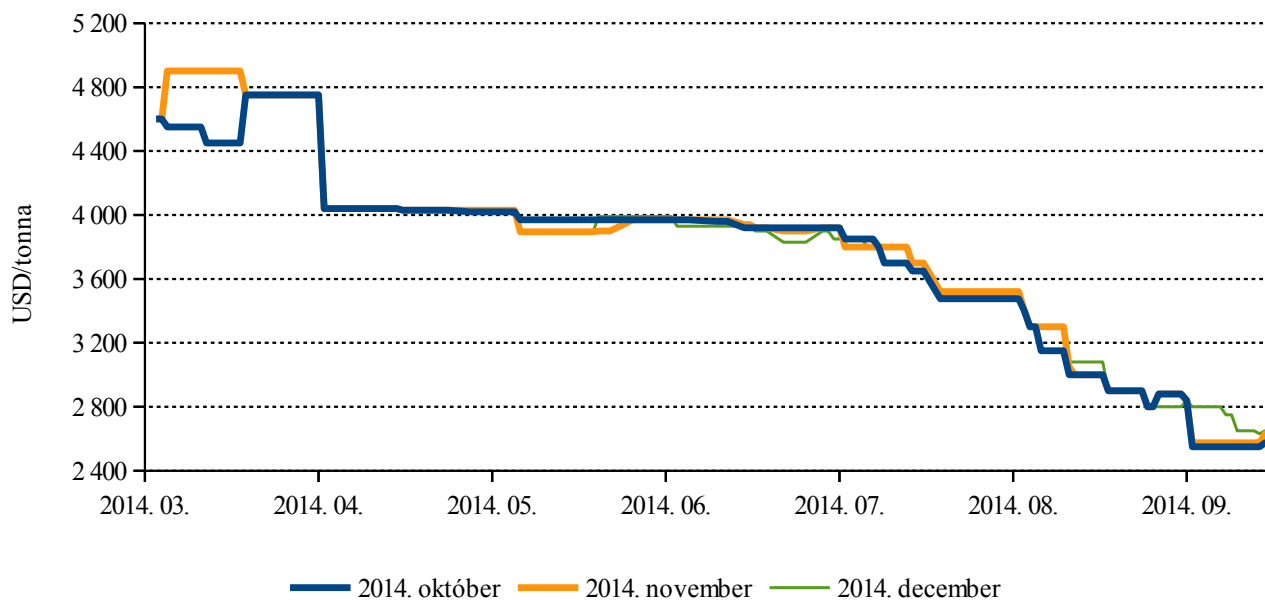
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

46. ábra: A sovány tejpor jegyzése a frankfurti árutőzsdén

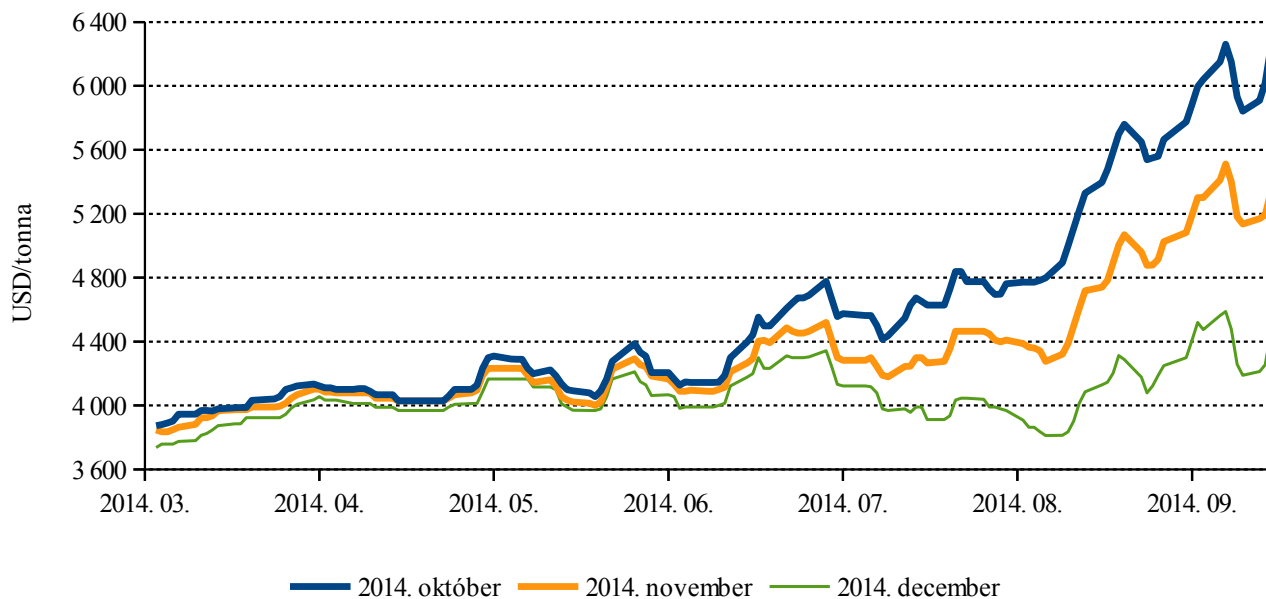
Forrás: Eurex Deutschland Frankfurt/Main

47. ábra: A sovány tejpor jegyzése az új-zélandi árutőzsdén

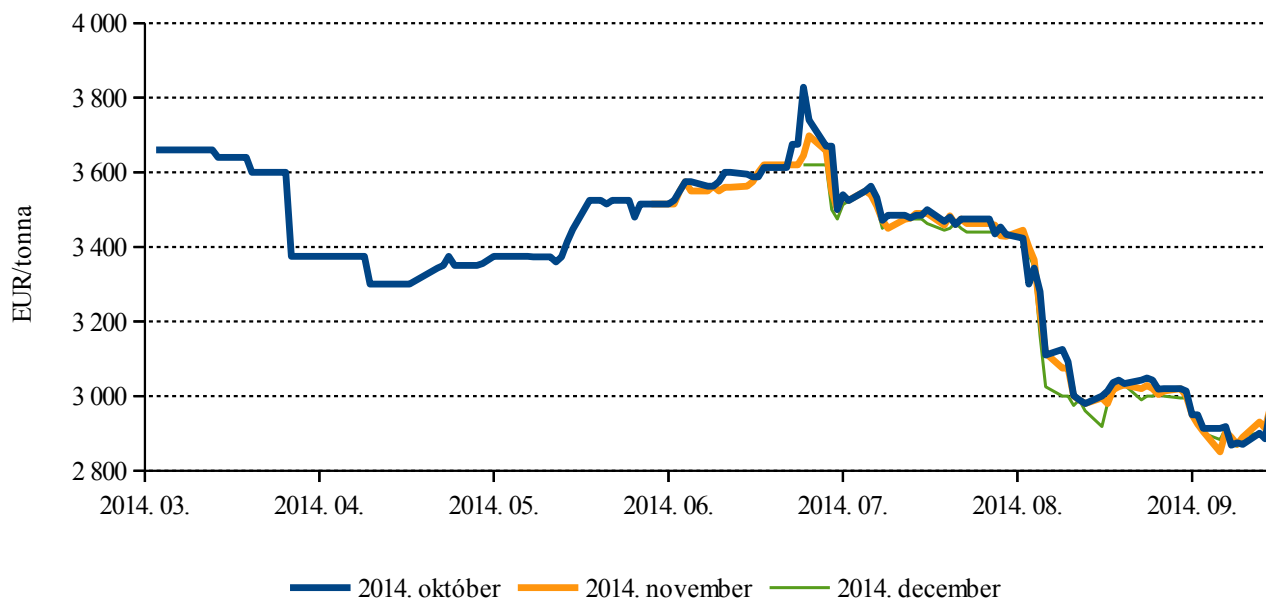
Forrás: NZX (New Zealand Exchange) – Agrifax

48. ábra: A vaj jegyzése a chicagói árutőzsdén

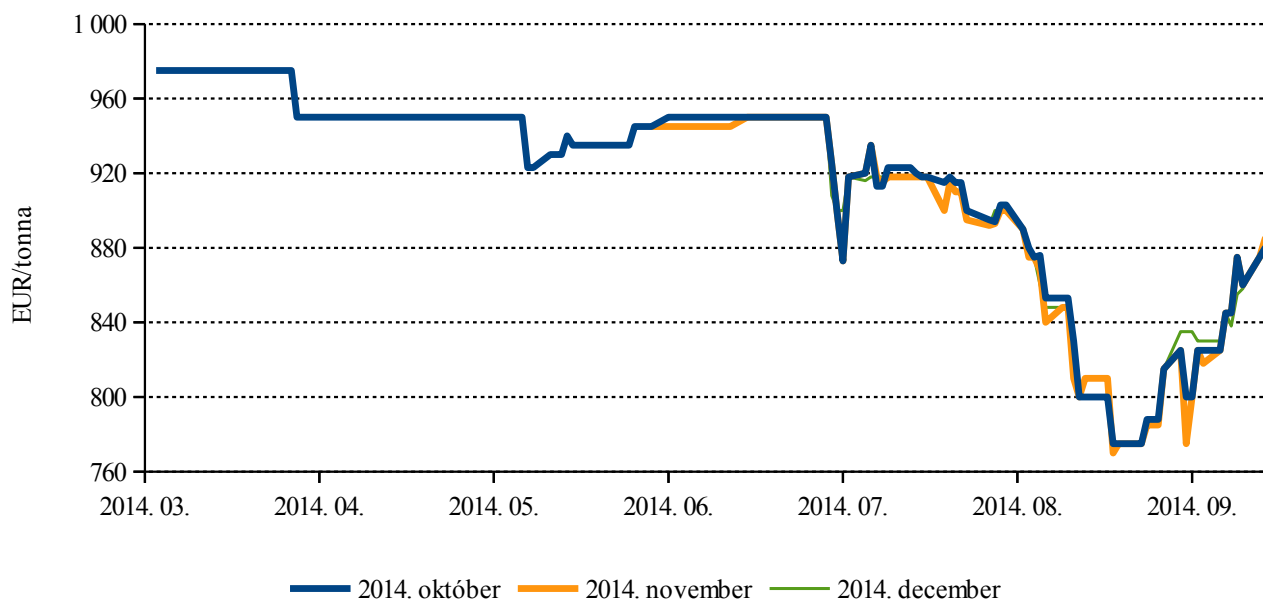
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

49. ábra: A vaj jegyzése a frankfurti árutőzsdén

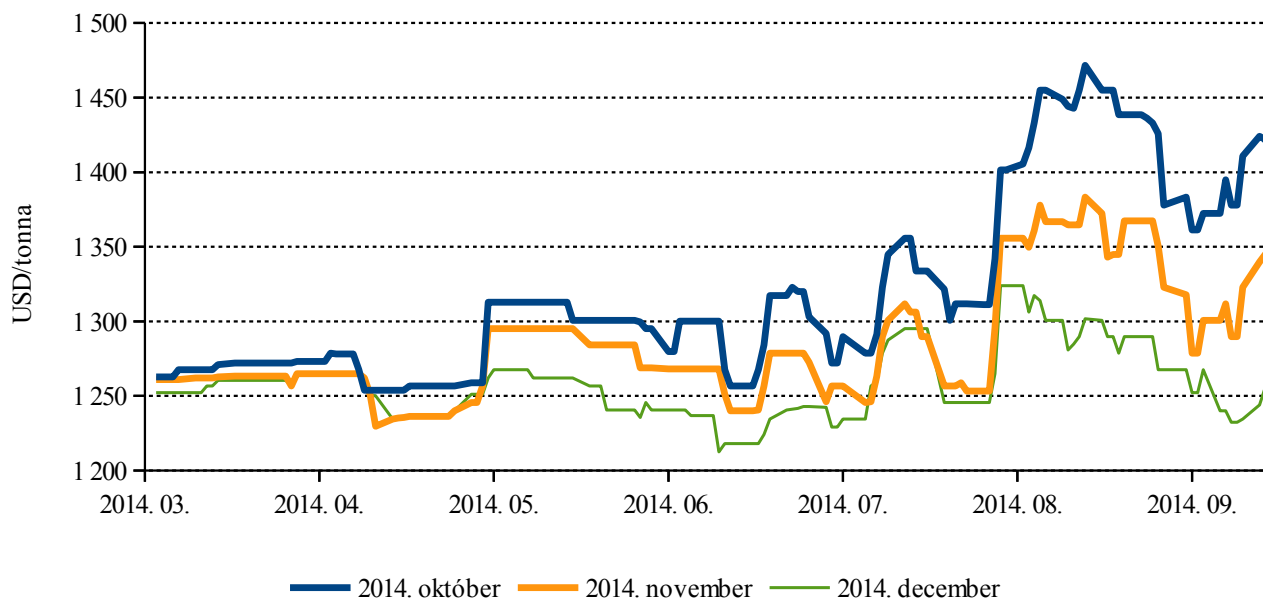
Forrás: Eurex Deutschland Frankfurt/Main

50. ábra: A tejsavópor jegyzése a frankfurti árutőzsdén

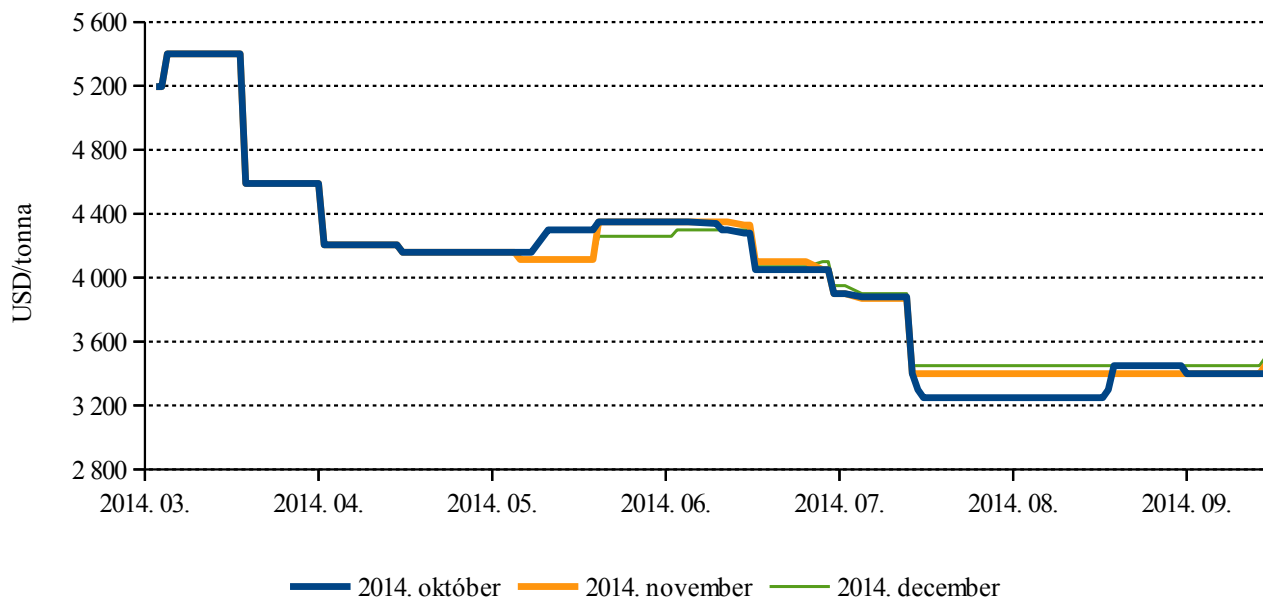
Forrás: Eurex Deutschland Frankfurt/Main

51. ábra: A tejsavópor jegyzése a chicagói árutőzsdén

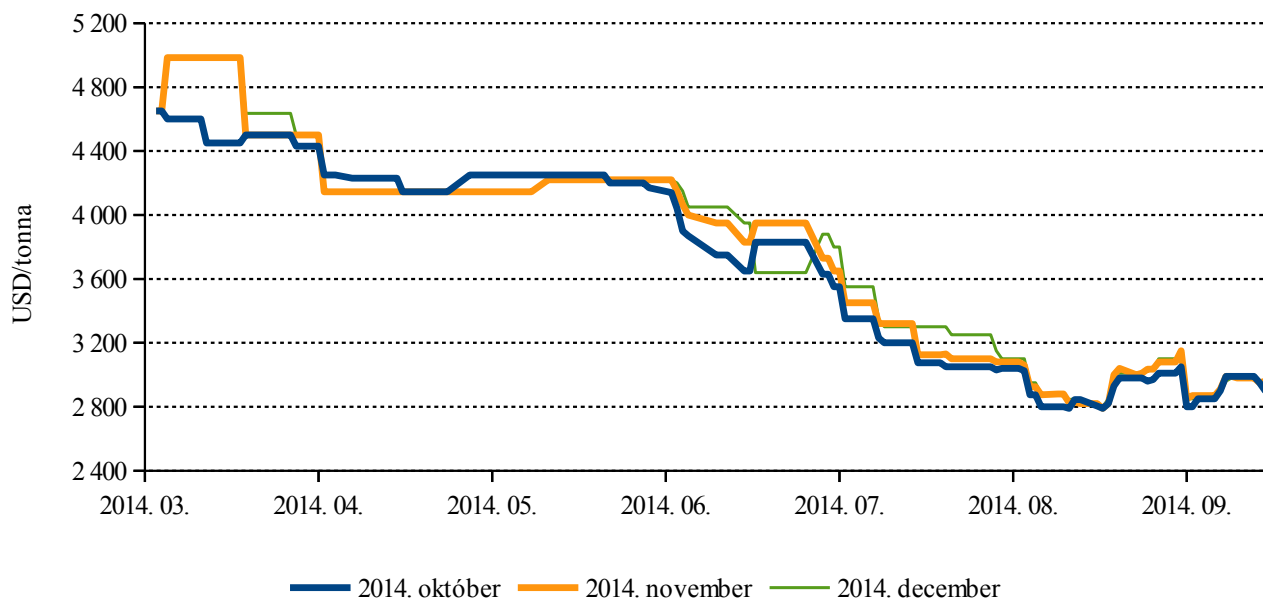
Forrás: CME (Chicago Mercantile Exchange)

52. ábra: A vajzsír jegyzése az új-zélandi árutőzsdén

Forrás: NZX (New Zealand Exchange) – Agrifax

53. ábra: A teljes tejpor jegyzése az új-zélandi árutőzsdén

Forrás: NZX (New Zealand Exchange) – Agrifax

